



42. Barkolana je pred vrati



Pesek: ob 25-letnici restavracije tudi nov wellness center



Na avstrijskem Štajerskem tesna zmaga socialdemokratov in prodor skrajne desnice



Iz Jamelj poziv k novemu odporštvu

Primorski dnevnik

TOREK, 28. SEPTEMBRA 2010

št. 229 (19.936) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

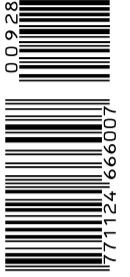
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €



CENA V SLOVENIJI 1,00 €



Pomembni odhodi in prihodi

DUŠAN UDOVIČ

Preustroj deželnih odborštev in direktoratoev, o katerem pišemo v današnjem dnevniku, neposredno zadeva tudi celotno našo skupnost v deželi FJK. Na novo sta bila imenovana tako odbornik, ki se bo odslej ukvarjal z manjšinskimi zadevami, kot tudi vodilni funkcionar deželne uprave, ki neposredno spremlja vse dejavnosti manjšine oziroma njihovo redno financiranje.

Ukrep je bil napovedan in je posledica notranjih razmerij v okviru deželne uprave, Slovenci pri tem nimamo kaj. Obenem pa nam tudi ne more biti vseeno, kako se bomo znašli z novimi ljudmi, ko prihajajo na položaje, kjer se kroji dobršen del naše usode in so zato za življenje naše skupnosti odločilnega pomena. Ob ugotovitvi, da kadrovske menjave sredi mandatov v principu niso najugodnejše, ker je treba marsikaj od tega, kar je že utečeno, na novo začeti ali obnavljati, sprejemamo v vednost napovedane novosti z zaupanjem. Naša skupnost je imela v odborniku Molinaru vsekakor korektnega sogovornika, ki je poglobljeno in z razumevanjem sledil manjšinski občutljivi problematiki. Enako velja tudi za dolgoletnega direktorja Abateja. Ni razloga, da bi bilo drugače tudi za novega odbornika in funkcionarja, ki pravkar prihajata na položaj. Želimo jima uspešno delo, ki bo vsled ne lahkega trenutka, ki ga doživlja naša skupnost, nedvomno tudi zahtevno.

TRST - Preustroj deželne uprave FJK

Nove deželne zadolžitve zadevajo tudi našo skupnost

Novi odbornik Elio De Anna, direktor pa Augusto Viola

ŠTEVERJAN-SOVODNJE - Senatorka Blažinova na obisku

Za obnovo šole sprašujejo denar, za avtocesto zahtevajo odškodnino



SOVODNJE - Senatorka Tamara Blažina je včeraj obiskala Števerjan in Sovodnje, kjer se je seznanila z najbolj perečimi problemi. V Sovodnjah so Blažinovo in njenega sodelavca Livia Semoliča sprejeli z-

panja Alenka Florenin, podžupan Slavko Tomsič in odbornica Vesna Primožič, v Števerjanu pa županja Francka Padovan in občinski odborniki Marjan Drufovka, Milko Di Battista in Robert Princic.

V Števerjan so se pogovarjali o obnavljanju šolskega poslopja, davčnem federalizmu in ukinjanju malih občin, v Sovodnjah so bile v ospredju pozornosti avtocesta in poplave.

Na 14. strani

TRST - Preustroj deželne uprave in deželne upravnega aparata, ki bo stopil v veljavo 16. oktobra, bo prinesel novosti tudi za slovensko manjšino. Za njene kulturne dejavnosti in finančne prispevke bo odslej odgovarjal odbornik Elio De Anna (Ljudstvo svobode), ki je prevzel mesto Roberta Molinara (UDC). Slednji bo sedaj skrbel za šolstvo.

Direktor direktorata za kulturo, šport, mednarodne dejavnosti in manjšinske skupnosti je Augusto Viola. Prevzel je mesto Giuliana Abateja, ki se je pred kratkim upokojil.

Na 3. strani

Tržaški sejem gre dokočno v likvidacijo

Na 4. strani

V Miljah postavili spomenik ezulom

Na 7. strani

Trst: Bandelli kandidat za župana

Na 8. strani

Na goriškem prazniku okusov več gostov iz Slovenije

Na 15. strani

V Solkanu druga etapa Fotosrečanja

Na 16. strani

BRITISH SCHOOL
ENGLISH plus...

040 369 369 - Trst, ul. Torrebianca 18
www.British-FVG.net

ANGLEŠČINA

Angleščina brez meja

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised centre

MARINIGH
confezioni

GANT
G.N.H.

CANADIENS

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem, tik ob večnadstropnem parkirišču

gostinski učni center
www.adformandum.eu

OPERATER V GOSTINSTVU - NATAKAR
Poklicna kvalifikacija s področja strežbe za odrasle

- Pogoji za vpis:** dopolnjenih 18 let, bivališče v Furlaniji Julijski krajini, zaposlitveni status ni pogoj za vpis
- Vpisovanje:** do petka, 15. oktobra 2010, na sedežu Ad formanduma v Trstu
- Izbor kandidatov:** vstopni test
- Trajanje:** 800 ur, od teh 280 ur delovne prakse
- Izvajanje:** oktober 2010 - maj 2011, popoldne ali zvečer
- Potrdilo** o poklicni kvalifikaciji

ZA INFORMACIJE:
AD FORMANDUM
impresa sociale - socialno podjetje
Ul. Ginnastica 72, Trst
tel. 040 566360
ts@adformandum.eu

FSE
EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

MINISTERO DEL LAVORO E DELLE POLITICHE SOCIALI
Ul. S. Eusebio 10 - 34100 Trieste
Tel. 040 566360

FSE
CISQCERT
UNI EN ISO 9001:2008



DEŽELA - Preustroj odborništev in direktorats

Slovenska manjšina »dobila« novega deželnega odbornika in direktorja

Elio De Anna namesto Roberto Molinara ter Augusto Viola namesto upokojenega Giuliana Abateja

TRST - Deželna vlada je na večerajšnji seji dokončno odobrila preustroj deželnih direktorats, ki sledi »reformi« posameznih odborništev. Za slovensko manjšino so pomembne spremembe na odborništvu za kulturo, šport in mednarodne odnose (v ta resor sodi tudi služba za manjšinske jezike), ki ga bo po novem vodil Elio De Anna (Ljudstvo svobode). Politik iz Pordenona bo s 15. oktobrom nadomestil Roberta Molinara (UDC), ki bo po novem odbornik za šolstvo, raziskovanje in družino. Molinaro se bo kot odbornik za šolstvo ukvarjal s slovensko šolo (ohranil bo med drugim pristojnosti za špetsko dvojezično šolo), za manjšino, njene kulturne ustanove ter finančne prispevke bo odsej skrbel odbornik De Anna.

Direktor direktorata, v katerega sodi tudi služba za jezikovne manjšine, je Augusto Viola, ki se je v svoji dolgi upravni karieri ukvarjal tudi s kmetijstvom. Viola nadomešča Giuliana Abateja, ki se je pred kratkim



Elio De Anna

upokojil. Abate je zelo izkušen upravitelj in zelo dober poznavalec razmer v slovenski manjšini. Po odhodu Marca Stolfa je deželna služba za manjšine brez vodje, direktorat za šolstvo



Roberto Molinaro

(odbornik Molinaro) bo vodila Anna Del Bianco.

Poglejmo ostalo direktorate: vodja knjigovodske službe Antonella Manca, Dario Danese (javna dela,



Augusto Viola

prometnice), Ruggero Cortellino (zaposlovanje, delo in trgovina), Luca Bulfone (kmetijstvo), Franco Milan (produktivne dejavnosti), Claudio Kovatsch (koordinacija reform), Gio-



Giuliano Abate

vanni Petris (okolje in energija) ter Guglielmo Berlasso (civilna zaščita). Novi direktorji bodo nastopili službo 16. oktobra s triletnim pogodbenim mandatom.

BRUSELJ - Ob svetovnem dnevu turizma

Kolpi nagrada destinacija odličnosti v vodnem turizmu

BRUSELJ - Reka Kolpa je ena od 25 turističnih destinacij v Evropi, ki je večeraj v Bruslju na slovesnosti ob svetovnem dnevu turizma prejela nagrado destinacija odličnosti za trajnostno ponudbo v evropskem vodnem turizmu. Evropska unija je letos za nazivom destinacija odličnosti nagradila tiste obalne, jezerske in obrečne turistične destinacije, ki spodbujajo inovativen pristop k vodni turistični ponudbi, tako da razvijajo kakovostnejše okolje, se spopadajo s sezonskostjo ter preusmerjajo turistične tokove iz najznamenitejših in najbolj obiskanih turističnih destinacij.

Kolpa je po navedbah komisije 113 kilometrov dolga "zelena lepota" na meji s Hrvaško ter ena najtoplejših in najbolj nedotaknjenih rek v Sloveniji, ki ponuja širok nabor športnih in rekreativnih dejavnosti.

Poleg Kolpe bodo nagrado prejeli tudi vodne turistične destinacije v Španiji, Turčiji, Romuniji, na Poljskem, Nizozemskem, Malti, v Luksemburgu, Litvi, Latviji, Italiji, na Irskem, Islandiji,

Madžarskem, v Grčiji, Nemčiji, Franciji, na Finskem, v Estoniji, na Češkem, Cipru, v Bolgariji, Belgiji in Avstriji ter Hrvaška z mestom Nin.

Pred Kolpo je evropsko nagrado destinacija odličnosti lani prejelo Solčavsko, prvi slovenski kraj, ki ga je dobilo, pa je bila leta 2008 Dolina Soče.

Poleg podelitve nagrad destinacije odličnosti so se udeleženci večerajšnje slovesnosti ob svetovnem dnevu turizma v Bruslju zavzeli za spodbujanje "evropskih kulturnih poti". Ta koncept sodi v prizadevanja za spodbujanje konkurenčnosti evropskega turizma, ki so kot cilj unije opredeljena tudi v Lizbonsko pogodbo, uveljavljeno lani decembra.

Svetovni dan turizma je vsako leto posvečen drugačni turistično zanimivi tematiki. Teme določi generalna skupščina Svetovne turistične organizacije Združenih narodov. Letošnja svetovna tema je turizem in biotska raznovrstnost, Evropska unija pa je za svojo temo izbrala vodni turizem. (STA)

NADIŠKE DOLINE - Obeta se jesen za sladokusce

Vabilo na kosilo

Kulinarična pobuda bo trajala ob koncih tedna od 2. oktobra do 8. decembra - Dobrote za vse okuse



Jesen v Nadiških dolinah pa ni vabljiva samo zaradi kulinarične ponudbe, temveč tudi zaradi naravnih lepot, ki vabijo izletnike

SOLIDARNOST - Po katastrofalnih poplavih v Sloveniji

Pomoč koroških Slovencev

Pobuda Zveze Bank skupaj s Posojilnicami Bank do konca oktobra - Sodelujejo najvažnejše manjšinske organizacije

CELOVEC - Pod geslom »Kdor hitro pomaga, dvakrat pomaga« je osrednja bančna ustanova koroških Slovencev Zveza Bank skupno s Posojilnicami Bank širom južne Koroške dala pobudo za zbiralno akcijo med koroškimi Slovenci in tudi ostalimi Korošci za pomoč žrtvam katastrofalnih poplav v Sloveniji. Akcijo

podpirajo tudi najpomembnejše politične, kulturne, gospodarske in športne organizacije slovenske manjšine ter tudi slovenski mediji na Koroškem, k pomoči pa so pozvani tudi ostali Korošci in Korošice preko nemških medijev. Prvi uspeh je vodstvo Zveze Bank že večeraj predstavilo na tiskovni konferenci v Celovcu, saj so

v samo dveh dneh zbrali že 20.000 evrov. Akcija pa bo tekla še naprej do konca oktobra. Pri Zvezi Bank v Celovcu odprli tudi poseben žiro-račun številka 90.000.90.779 (BLZ 39.100) pod geslom „Hitra pomoč ob poplavih v Sloveniji“. Pobudnikom akcije se je v imenu Slovenije zahvalil nekdanji konzul v Celovcu Jovan. (I.L.)

NADIŠKE DOLINE - V Nadiške doline se z jesenjo vrača tudi priljubljena gastronomska prireditev Vabilo na kosilo, ki ga organizirajo domači gostinci, ki so povezani v združenje Invito, s sodelovanjem organizacij pro loco Nediške doline.

Kulinarična prireditev se začne v nedeljo, 2. oktobra, in bo potekala vse do srede, 8. decembra. Letos pri njej sodeluje 12 gostiln od Solarij do Landarja, od Prapotnega do Špetra in Podbonesca. Kaj ponujajo? Bizno in štankanje, bleke in žličnjake, skuto in domači ovčji sir, gobe, divjačino, štruklje in gubanco in še druge dobrote pripravljene po starih do-

mačih receptih. Okusne in zanimive jedi bodo ponujali ob petkih, sobotah in nedeljah. Potrebna je rezervacija. Cene se gibljejo med 22 in 26 evri.

K pobudi so pristopili: v občini Podbonesec gostilne Alla trota v Špehuonji, All'antica na Krasu, Ai buoni amici v Tarčetu in Gastaldia v Landarju; v Špetru Le querce, Al giardino in Ai Trevi ter Al giro di boa pri Mostu, v Grmeku Alla cascata in Alla posta, v Dreki koča na Solarjah, v Prapotnem Tinello di San Urbano.

Podrobnejše informacije so na spletnih straneh <http://www.invitoapranzo.it> in www.nediskedoline.it. (NM)



Na posnetku direktorja Zveze Bank Rudolf Urban (levo) in Jakob Blaschitz (desno), predsednik obratnega sveta Paul Stern in predsednik UO Feliks Wieser (2. z desne)

IVAN LUKAN



CORTE DEI GONZAGA

LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA
TRŽIČ
ulica Roma 58
Tel. 0481.790074

KOLEKCIJE ŽENSKE MODE
ZA JESEN IN ZIMO

Tudi modni udobni in prilagojeni kroji



POLITIKA - Vodja Severne Lige sprožil novo polemiko

Bossi spet žalil Rim in Rimljane Alemanno: Tokrat je šel predaleč

Prebivalce glavnega mesta je »senatur« v nedeljo označil za svinje

RIM - Umberto Bossi, vodja Severne Lige, je sprožil val upravičenega ogorčenja, ko je prebivalce Rima označil za svinje. Bossi je v nedeljo zvečer na izboru Miss Padania v kraju Lazzate v Lombardiji v pikri izjavil rimsko geslo S.P.Q.R ali Senatus Populusque Romanus, ki pomeni Rimski senat in ljudstvo, nekoliko predrugačil in kraticam prisodil Sono porci questi Romani, kar enostavno pomeni Rimljani so svinje. Bossijevim žalitvam so sledili aplavzi v publikli in smeh sina Renza (deželnega svetnika v Lombardiji), o katerem so mediji že veliko pisali, ko je pred začetkom svetovnega prvenstva v nogometu v Južni Afriki letos junija izjavil, da nikakor ne bo navijal za italijansko državno reprezentanco. Pred tem je Bossi že izrazil svoje nasprotovanje prestavitvi tekme Velike nagrade formule 1 iz Monze na severu Italije v Rim. »Rimljani lahko priredijo dirke z vozovi,« se je pošalil na račun priljubljene športa v starem Rimu.

Stališča vodje Severne lige, če jih tako lahko sploh imenujemo, so sprožile ogorčene odzive in reakcije. Med prvimi se je odzval rimski župan Gianni Alemanno, ki je kot pripadnik stranke Ljudstva svobode dejansko Bossijev politični in vladni zaveznik. »Tokrat je Bossi resnično šel predaleč, saj ni užalil le sodobnega Rima, temveč tudi starodavnega,« je dejal župan. Pisal je ministrskemu predsedniku Silviu Berlusconiu in ga prosil, naj svoje ministre pozove, da bodo zavzeli za svoje položaje primernejši odnos in se bolj spoštljivo obnašali do italijanskega glavnega mesta. Bossi, ki je žalil Rim prav pred zahtevno parlamentarno preizkušnjo za vlado, je v preteklosti že večkrat grobo napadel Rim in njegove prebivalce.

»Naveličani smo takih nesprijemljivih provokacij,« je povedal minister za evropske zadeve Andrea Ronchi, sicer pristaš političnega gibanja predsednika vlade Gianfranca Finija. Nekdanji župan Rima in nekdanji vodja Demokratske stranke Walter Veltroni pa je obžaloval tovrstne prostaške izjave.

Geslo Senatus Populusque Romanus, pogosto zapisano v skrajšani različici S.P.Q.R., je bil simbol starega Rima, nato pa še Rimskega cesarstva. Črke S.P.Q.R. so še danes del rimskega grba, napisane pa so tudi na mestnih poslopjih in javnih zgradbah.

Umberto Bossi s sinom Renzom in s hišnim ljubljencem na nedeljskem izboru Miss Padania

ANSA



RAI 3 - Vse kaže, da bo oddaja zaživela že drevi

Zelena luč za Dandinijevo

Drevi bodo predvajali tudi cenzurirani reklamni spot oddaje, ki se groteskno loteva Minzolinija

RIM - Oboževalci oddaje Parla con me, ki jo na tretji mreži Rai vodi Serena Dandini, si lahko oddahnejo. Na včerajšnji predstavitveni konferenci letošnje, že sedme sezone, so namreč tu-

di uradno potrdili, da bo drevi ob 23.15 spet odprla vrata prijetna klepetalnica na rdeči zofi. Štirikrat tedensko bo Dandinijeva ponovno držala vajeti iskrivega satiričnega programa, ki ni bil po go-

du predsedniku vlade Berlusconiu in njegovim pristašem.

Upravni svet Rai se bo ponovno srečal danes dopoldne in Dandinijevi, kot kaže, le odobril pogodbo. Če bo tako, se bo vesela družina oddaje takoj zbrala in že danes popoldne posnela prvo oddajo. Tudi letos bodo v Serenini dnevni sobi sodelovali nepogrešljivi Dario Vergassola ter Ascanio Celestini, Max Paiella, Andrea Rivera, Diego Bianchi in komični par Federica Cifola in Paola Minaccioni, ob njih pa še Trio Medusa. Nekaj pa bo seveda tudi novosti, ki jih v prvi vrsti predstavljata nova »družinska« člana, in sicer Valerio Aprea in Marco Giallini.

V sklopu prve, današnje, oddaje bodo predvajali tudi reklamni spot, ki se groteskno loteva direktorja Tg1 Minzolinija in ki ga je mreža Rai seveda nemudoma cenzurirala. Vsodržavna mreža Rai je namreč prvotno ocenila, da reklamni spot ni primeren oz. je lahko žaljiv, v satirični oddaji pa je nedvomno bolj umesten.



Serena Dandini z Dariom Vergassolo na včerajšnji predstavitvi oddaje Parla con me

ANSA

KRIZA - Izsledki raziskave Ires-Cgil 2000-2010

Kupna moč plač znatno padla

Italijanski odvisni delavec je v desetih letih izgubil skoraj 5.500 evrov kupne moči - Visoki inflaciji gre prišteti še davčni priliv

RIM - Sindikalna zveza CGIL je včeraj ponovno opozorila, da je kupna moč plač italijanskih odvisnih delavcev v zadnjih desetih letih krepko padla. Izsledki poročila o krizi, ki sta ga včeraj objavila zavod Ires in zveza Cgil, jasno kažejo, da so realne plače v zadnjih 10 letih na kupni moči izgubile skoraj 5.500 evrov. Inflacija je bila namreč višja od predvidene in plače so izgubile 3.384 evrov kupne moči, katerim gre dodati nepovrnjenih 2 tisoč evrov, ki so s povišanjem inflacije napihnila davčni priliv (t. i. »fiscal drag«). Raziskava je pokazala, da so se mesečne plače povprečno dvignile le za 16,4 evra v bieniju 2009-2010. Če upoštevamo rast plač in k temu prištevamo znižane dohodke zaradi dopolnilne blagajne, pa je realna rast plač odvisnih delavcev le 5,9 evra mesečno.

Generalni sekretar Cgil Guglielmo Epifani je včeraj pojasnil, da je padec plač odvisen predvsem od davkov in državno vlado spet pozval naj nemudoma ukrepa in zmanjša davčni pritisk; vlada pa se za težave delavcev in upokojujencev, kot kaže, sploh ne zmeni.

Po podatkih CGIL je kupna moč v zadnjih desetih letih padla za 5.500 evrov



Milansko tožilstvo:
Aretirajte Tanzija

MILAN - Potem ko je sodišče bivšega upravitelja družbe Parmalat Calista Tanzija tudi na drugostopenjskem procesu obsodilo na deset let zapora zaradi ažiotaže (špekulativnega izkoriščanja gibanja cen na borzi), je milansko glavno tožilstvo zahtevalo Tanzijevo aretacijo zaradi nevarnosti bega in storitve novih kaznivih dejanj. Sedemdesetletni Tanzi je namreč že prestar, da bi prestal zaporno kazen, ni pa prestar za preventivni zapor, menijo tožilci. Temu oporekajo Tanzijevi odvetniki, za katere je zahteva neutemeljena in apodiktična, saj je Tanzi s svojo prisotnostjo na sodišču dokazal, da noče zbežati. Prizivno sodišče je zahtevo po preventivnem zaporu svojčas že zavrnilo, včeraj pa je o njej razpravljal zunajsodni senat.

V požaru hale
umrla kitajska zakonca

MILAN - V kraju Muggiò v Lombardiji je prejšnjo noč zgorela proizvodna hala, v kateri so izdelovali pohištvo za dnevne sobe, pri čemer sta umrla kitajska zakonca. Milanski gasilci, ki so prihiteli na prizorišče, da bi pogasili požar, ki je izbruhnil okoli polnoči in je uničil tudi bližnji pohištveni podjetji, so naleteli na popolnoma zogleneli trupli zakoncev, ki sta bila v Italiji z veljavnim dovoljenjem za bivanje. Bila sta delavca tovarne, v kateri so karabinjerji odkrili tudi kakih trideset postelj, kar daje misliti, da so delavci tam tudi spali.

Mora: S Corono
sva imela razmerje

MILAN - »Fabrizio Corona je imel razmerje z menoj, kupil sem mu osem avtomobilov od audija kabriolet do Bentleya continental. Tudi stanovanje v UL De Cristoforis v Milanu sem mu kupil jaz, točneje sem Coroni dal približno milijon in petsto tisoč evrov v gotovini za nakup stanovanja.« To piše v zapisniku zaslišanja razpitega lastnika agencije manekenk, televizijskih voditeljic in subretk Leleja More z dne 13. oktobra 2009 v okviru preiskave o sumu kaznivih dejanj izdajanja lažnih faktur, lažnih izjav, neprijavljanja dohodkov, lažnega stečaja in pranja denarja, v katero sta vpletena tako Mora kot prav tako razpiti fotograf Fabrizio Corona. Mora je preiskovalcem dejal, da je Coroni kupil osem avtomobilov z denarjem, ki ga je dobil od podjetnika Marcella Silvestrija, prav tako vpletenega v preiskavo (šlo naj bi za približno tri milijone evrov), do nakupa stanovanja v Milanu pa je prišlo, potem ko je med Corono in ženo, hrvaško manekenko Nino Morić, izbruhnila kriza, ko je Morićeva izvedela za razmerje z Moro.

NEAPELJ - Okolica
Z bombo nad
župana, ki je
proti odlagališču

NEAPELJ - V kraju Boscoreale v okolici Neaplja so se neznanici s papirnato bombo lotili domačega župana Gennara Langelle, ki pod nekim šotorom že tri dni izvaja gladovno stavko proti odprtju že drugega (!) odlagališča odpadkov znotraj Narodnega parka Vezuva. Bomba je z močnim pokom eksplodirala prejšnjo noč v bližini šotor, po županovih besedah pa dogodek zgovorno pričra o napetem ozračju, vendar Langella ne name-rava odnehati in je še bolj odločen nadaljevati protest s ciljem zaščiti zdravje svojih občanov, pri čemer opozarja na molk institucij, ki so celo zagrožile z razpustitvijo občinskega sveta, če se protest ne konča. Proti odprtju odlagališča protestirajo tudi drugi: tako so starši učencev včeraj zasedli krajevno osnovno in nižjo srednjo šolo, prav tako so protestirali tudi dijaki tamkajšnje-ga tehničnega zavoda za geometre.



Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

BARCOLANA - Vse nared za največjo športno-zabavno manifestacijo

10.10.2010 ob 10. uri ... zmagovalne številke Barcolane

Začetek že v nedeljo z Barcolino za najmlajše - Na nabrežju se v šotorih obeta veliko novosti

10.10.2010 ob 10. uri. Zmagovalna kombinacija loto števil ali napoved konca sveta? Kje pa, to je posrečeni datum letošnje, 42. jadrane regate Barcolane, največje športno-zabavne manifestacije, ki Trst postavi v središče mednarodne jadrane scene. Od pomembnega dogodka, ki v naše mesto privabi iz leta v leto več obiskovalcev - na tisočine jadralcev, ljubiteljev morja in radovednežev nasploh - nas ločujeta le nekaj manj kot dva tedna. Vse pa je že nared, so včeraj poudarili na predstavitveni novinarski konferenci v veliki dvorani tržaške Trgovinske zbornice. Na nabrežju bodo v prihodnjih dneh »zrasli« šotori, na Velikem trgu bodo spet začeli postavljati mogočni koncertni oder, morje pa si bo odelo praznično, jadrano ogrinjalo. V prihodnjih dneh se bodo namreč v zaliv pripeljale prve jadrnice, ki se bodo v nedeljo, 10. oktobra, pomerile na znameniti regati.

Barcolana pa ni le to, saj se bo dogajanje pred Velikim trgom začelo že ta konec tedna, ko bodo protagonisti naši najmlajši. 400 mladih jadralcev pod 18. letom starosti se bo preizkusilo na tradicionalni **Barcolini**, ki je letos vključena v pokal Volvo Cup. Pobuda si vsako leto prizadeva, da bi najmlajšim približala svet športa, tako da bo letos na nabrežju poskrbela celo za simulator jadriranja.

Letošnja Barcolana pa bo minila v znamenju novosti. V prvi vrsti je to **sprejem udeležencev** oz. njihovih jadrnic: pri Pomorski postaji bo postavljen opazovalni stolp, ki bo redno nadzoroval prihod tekmovalcev, medtem ko jih bodo člani jadrnega kluba Barcola Grignano z gumjenjaki pospremili do priveza.

Barcolana Village bo tokrat na nabrežju med gledališčem Miela in nekdanjo ribarnico združeval 200 šotorov za vse okuse in želje. »Vas« bo svoja vrata odprla v sredo, 6. oktobra. Prvič bo pri sodelovanju tudi ministrstvo za okolje, ki bo pri svojem paviljonu promoviralo kaj drugega, če ne **okolje**. Kot je včeraj dejal podtajnik Roberto Menia, je to primerna prisotnost za promocijo trajnega razvoja, spoštovanja narave in za predstavitev novih tehnologij. Med novosti spada tudi pobuda **zavoda Ersa**, ki bo v svojem paviljonu predstavljal Deželo FJK s svojimi odličnimi tipičnimi enogastronomskimi pridelki in posebnostmi.

Utrinek z včerajšnje predstavitve v veliki dvorani Trgovinske zbornice

KROMA



»Na voljo bodo degustacije vina, mesnih in ribjih jedi, pa še marsikaj zanimivega.« je dejala odbornica Federica Seganti.

Svoje pa bo naredila tudi tržaška pokrajinska uprava, ki bo poskrbela za t.i. **papirnato Barcolano** oziroma za raznorazne predstavitve knjig na morskotematiko, seveda. Župan Roberto Dipiazza pa bo poskrbel za presenečenje, ki so ga na predstavitvi sprejeli z aplavzi. Po mestu so namreč že včeraj začeli nameščati plakate in table z napisom **Trieste-città della Barcolana**. »Tako kot je Sanremo mesto cvetja, bo Trst za vselej znan po Barcolani,« je bil ponosen župan.

Pestro bo tudi večerno dogajanje, ki ga bodo oblikovali priznani **glasbeni gostje**. V petek, 8. oktobra, bodo na oder stopili pop-rock skupini Velvet in Le Vibrazioni, v soboto, 9. oktobra, pa tolmeški brit-pop bend The Charlestons in pa priznani kantavtor Daniele Silvestri.

Seveda pa ne moremo mimo najpomembnejšega faktorja uspeha - **vremena**. Po napovedih duše regate Fulvia Molinarija bomo še ta teden morali prenašati muhasto vreme, od nedelje pa se bo postopoma izboljšalo: sonce in veter pa sta na dan regate zagotovljena. (sas)

POLITIKA - Demokratska stranka

Zeriali novi tajnik na zahodnem Krasu

Arhitekt Giorgio (Juri) Zeriali je novi tajnik Demokratske stranke na zahodnem Krasu. Nasledil je Stefana Ukmarja, ki je na nedeljskem sekcijem kongresu v kriškem Ljudskem domu predlagal njegovo kandidacijo. Ukmar, ki bo prihodnje pomlad najbrž spet kandidiral za tržaškega občinskega svetnika, je poročal o dejavnosti Demokratske stranke na zahodnem Krasu, v zvezi z rajonskim svetom pa je izpostavil delo njegovega predsednika Bruna Rupla. Danes kot danes še ni popolnoma jasno, če bodo spomladi sploh rajonske volitve ali pa če bo prišlo do preustroja tržaških rajonskih svetov.

Pokrajinski tajnik Roberto Cosolini, ki bo spet potrjen na to mesto, je v Križu dejal, da obstajajo možnosti za zmago leve sredine na občinskih in pokrajinskih volitvah. Pogoj za to ni samo enotnost v levi sredini, a tudi enotnost v Demokratski stranki, saj so volilci - je poudaril Cosolini - naveličani stalnih prerekaj in sporov med strankinimi voditelji na državni ravni.

Sinoči so bili sekcijem kongresi v zgoniški in repentabski občini, na Opčinah (vzhodni Kras) in v Barkovljah. Danes ob 19. uri bo v Domu Franceta Prešerna v Boljuncu kongresna skupščina dolinske občinske sekcije.

Prošnje za postavitev fotovoltaičnih modulov

Pokrajinski svetnik Demokratske stranke in koordinator dolinskega krožka DS Emilio Coretti sporoča, da deželni zakon podeljuje Pokrajini Trst funkcijo pri podpori alternativnih energetskih virov. Pokrajina Trst s projektom La provincia di Trieste, i cittadini e il sole promovira izgradnjo čim večjega števila fotovoltaičnih modulov na strehah stavb v naši pokrajini.

Na podlagi veljavnega pokrajinskega zakonika za koncesijo podpore in subvencij zasebnikom in podjetjem javnega in privatnega sektorja, pripravlja pokrajinska uprava temu namenjeno lestvico, kjer pričakuje vsaj 1000 tovrstnih prijav. 3kWp fotovoltaični moduli ter inštalacija na strehah, nadstreških ali na drugih primernih površinah so popolnoma brezplačni. Uporabnik mora zagotoviti uporabo fotovoltaične inštalacije v naslednjih 20 letih in omogočiti preverjanja ter redna oz. izredna vzdrževanja.

Vse informacije, ki zadevajo prispevek najdete na spletni strani Pokrajine Trst. Rok za vložitve prošenj zapade v **četrtek, 30. septembra**.

Fotografski razpis s socialno temo

Tržaška občina v sodelovanju s foto-sekcijo krožka Fincantieri Wart-sila prireja drugi fotografski natečaj posvečen socialnim vprašanjem - Su è giù per le scale ... immagini dal sociale a Trieste. Cilj pobude je spodbujanje kreativnosti fotografov, ki bodo v svoj objektiv morali ujeti vsakodnevne težave oseb s posebnimi potrebami, oseb, ki potrebujejo pomoč tudi pri vzponu po stopnicah, na primer. Pomenljivi posnetki, ki bodo pričali o konkretnih težavah naših sosesčanov vseh starosti. Seveda ne gre pri tem le za fizične probleme, pač pa tudi za težave z ekonomskega vidika, težave mladostnikov in težave z integracijo. Skratka, vsak udeleženec bo moral ovekovečiti socialno stisko.

Dodatne informacije so na voljo na spletni strani tržaške občine www.retecivica.trieste.it oz. v uradih v Ul. Procureria 2/A. Vendar pozor, fotografije morate poslati do četrтка, 30. septembra, po elektronski pošti na naslov concorsofotots2@comune.trieste.it. Najlepše fotografije bodo novembra na ogled v Trgovinski zbornici.

MILJE - Spomin na množični odhod iz Istre in Reke

Kolesa, simbol eksodusa Italijanov

Pobudo Pokrajine predstavila predsednica Maria T. Bassa Poropat - Govor miljskega župana Neria Nesladka in zgodovinarja Raoula Pupa



Kolesa na območju Oreha v miljski občini spominjajo na množični odhod Italijanov iz Istre

KROMA

Kolesa, ki so simbol odhodov in potovanj, pri Orehu v miljski občini spominjajo na množični odhod Italijanov iz Istre in Reke. Spomenik je nastal na pobudo Pokrajine, odkrili so ga v nedeljo ob navzočnosti številnih javnih upraviteljev, politikov (med njimi je bila tudi senatorka Tamara Blažina) in zastopnikov ezulskih združenj. Govorili so predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat, miljski župan Nerio Nesladek, vladni podtajnik Roberto Menia in zgodovinar Raoul Pupo.

Nesladek je spomnil, kako so Miljčani v težkih povojnih razmerah sprejeli ezule iz Kopra, Izole in Pirana, med katerimi je bila tudi babica vladnega podtajnika Menie. Dejal je, da so se življenjske tragedije s časom prelevile v upanje v boljšo prihodnost, ki jo pooseblja spomenik, delo arhitekta Luce Valeria Lonarda. Pupo je povedal, da je množični odhod Italijanov iz Istre korenito spremenil narodnostno podobo Istre, prihod beguncev v naše kraje pa je zelo spremenil tudi našo stvarnost. Eksodus iz Istre in Reke (Pupo je govoril o selitvi 250 tisoč ljudi) je pomenil eno od epohalnih tragedij, ki so tragično zaznamovale prejšnje stoletje na celotnem območju severnega Jadrana.

Predsednica pokrajinskega odbora je dejala, da se je zamisel za spomenik rodila v Deželnem inštitutu za istrsko kulturo (IRCI), idejo zanj pa je Pokrajini pred dvema letoma posredoval takratni vladni podtajnik Etore Rosato. Spominska kolesa so sad sodelovanja Pokrajine in ezulskih organizacij, za celovito poznavanje zgodovine teh krajev je Poropatova omenila knjigo Deželne inštituta za odporniško gibanje z naslovom Pot med nasilji dvajsetega stoletja v tržaški pokrajini. Tej dragoceni publikaciji so pred kratkim predložili še video, ki vsebuje tudi podatke o v nedeljo odkritem spomeniku v miljski občini.



REPENTABRSKA OBČINA - Rebalans proračuna

Repentabor: zmanjšanje stroškov za 27.800 evrov

Varčevanje potrebno za pozitivno izvajanje programov - Povečanje stroškov za 4.800 evrov

Repentabska občina je kot mrvljica; marljivo zbirala prihodke in pridno varčuje z izdatki.

Med zadnjimi občinskimi sejo je podžupan Casimiro Cibi, ki je tudi odbornik za evropske projekte in finance, poročal o »preverjanju stanja izvajanja programov in varstva finančnih ravnesij« ter o potrebnem rebalansu proračuna. Takoj po odobritvi proračuna za letošnje leto je občinski odbor posredoval ustrezna navodila odgovornim za službe, ki so zadolženi za izvajanje programov, da bi izvedli potrebne ukrepe za doseganje bolj in bolj učinkovitih rezultatov. Po izteku več kot polovice poslovne dobe izhaja, da se po planskem in programskem poročilu predvideni programi dobro izvajajo in da bodo v proračunu predvideni prihodki doseženi, z izjemo nekaterih financiranj s strani javnih ustanov (kar že spet nakazuje mačehovski odnos javnih ustanov, v prvi vrsti države in dežele, do najmanjših krajevnih uprav, kot so občine). Iz anali-

ze plačilnih operacij in prevzetih obvez izhaja, da bodo razpoložljive vse zadostovale za zadostitev potrebam celotne poslovne dobe. Občina nima izvenproračunskih dolgov in primanjkljajev pri upravljanju, zato je mogoče predvideti, da se bo poslovna doba zaključila z ravnovesjem med prihodki in stroški, z možnim ostankom upravljanja. Odbor je vsekakor posegel za povečanje prihodkov in zajeziitev stroškov, kot je tudi razvidno v rebalansu proračuna.

Podžupan Cibi je v tej zvezi omenil zmanjšanje sredstev za pozitivne obresti na razpoložljivosti blagajne za 4.000 evrov, z upokojitvijo kuharice pa bo občina »prihranila« 19 tisoč evrov.

Tekoči stroški so se po eni strani povečali za 4.800 evrov (porast raznih stroškov konvencije za finančno službo za 1.000 evrov, konvencija za upravljanje teritorija 500 evrov, gorivo smetarske službe 2.000 evrov, stroški cestne službe 800 evrov in za pokopališko službo 500 evrov), po drugi



Casimiro Cibi

KROMA

strani pa so se znižali za kar 27.800 evrov. Tako bo občina prihranila 1.000 evrov za stroške institucionalnih organov, 9.800 evrov za nižje plače splošnih služb in sklada za odgovornost zaposlenih, 2.000 evrov za vzdrževanje županstva, 1.000 evrov za vzdrževanje otroškega vrta, 1.000

evrov za vzdrževanje šolskega avtobusa, 5.200 za plače zaposlenih v šolski menzi in 7.800 za plače zaposlenih za cestne službe.

Občinski svet je rebalans proračuna odobril soglasno.

Na seji je bil govor tudi o vodi. Na aprilski seji je skupščina odobrila resolucijo, v kateri je bila poudarjeno, da predstavlja voda splošno dobro in mora zato ostati v javnih rokah, ne pa v zasebnih, kot predvideva sporen državni zakon. Takrat je bila tudi izražena potreba, da se vodo kot splošno dobro vključi v občinski statut. Skupščina je tako soglasno odobrila spremembo statuta, v katerega je bil v 2. člen vključen tudi odstavek o vodi in njenem pomenu za človeštvo.

Prav tako soglasno je občinski svet odobril odlok o pridobitvi dveh podarjenih zemljišč ob nogometnem igrišču. Župan Marko Pisani se je izrecno zahvalil gospodu Puriču za to res hvalevredno gesto.

M.K.

OBČINA TRST - Sporočilo na skupščini Un'altra Trieste

Bandelli kandidat za župana

»Če bom postal župan, bom ustanovil odborništvo za Kras« - Med udeleženci tudi sen. Ferruccio Saro in Primo Rovis

Franco Bandelli se vrača v tržaško politično areno. Trinajst mesecev potem, ko ga je Meniov diktat prisilil k odstopu z mesta tržaškega občinskega odbornika za javna dela, je najavil svojo kandidaturo za tržaškega župana na pomladnih občinskih volitvah.

Kandidatura je bila po svoje pričakovana. V dobrem letu je Bandelli s skupino osmih somišljenikov, občinskih in pokrajinskih svetnikov ter življenjske sopotnice, nekdanje deželne odbornice Alessie Rosolen postavil na noge združenje Un'altra Trieste - Drugi Trst v iskanju širokega ljudskega konsenza. Več kot 500 prisotnih na sinočnji skupščini na Pomorski postaji pričča, da je pripravljalo delo za veliki met - vsaj zaenkrat - obrodilo sadove.

Bandelli je v nekaj več kot polurnem govoru nakazal svojo vizijo mesta. V politiki je treba dopustiti razpravo, soočenje, priznati manjšine, ki predstavljajo, tudi v politiki, bogastvo. Nekaj puščic je izstrelil proti Menii in županu (čeprav ju ni imenoval). Posebno pozornost je posvetil gospodarskemu preporodu mesta: prometnim povezavam, prihodnosti železarnice, Staremu pristanišču, ohranitvi Burla in nepotrebnosti uplinjevalnika. Poseben zakon za Trst (najmanj 5 milijard evrov) naj bi zagotovil finančna sredstva, to pa ne bi bil nekakšen podporni ukrep, temveč zagon za razvoj.

Svoje primerno mesto v političnem programu so dobili tudi mladi in ostareli. Trst bi se moral v Bandellijevi viziji odpreti, postati vez med evropskih vzhodom in italijanskim severovzhodom. V ta okvir sodi tudi večje povezovanje z okoljskimi občinami in večja pozornost do Krasa. V tej zvezi je Bandelli napovedal, da bo v primeru volilne zmage ustanovil posebno odborništvo za Kras, kar so prisotni pozdravili z enim od šestnajstih aplavzov.

Skupščina sta se med drugimi udeležila tudi volilno vplivni tržaški podjetnik Primo Rovis in furlanski senator Ljudstva svobode Ferruccio Saro. Ta je izjavil, da je prišel, ker je bil povabljen in da ni Bandellijev sponzor, pač pa prijatelj. Prav tako je prijatelj drugega možnega kandidata tržaške desne sredine, Roberta Antonioneja. Saro je poudaril, da si je pred meseci prizadeval, da ne bi v Ljudstvu svobode prišlo do razkola, ki je privedel do odstopa odbornice Rosolenove. Glede možnega povezovanja med Bandellijem in Antonionejem pa je prebrisan pristavil, da »je v politiki vse mogoče«.

M.K.

Franco Bandelli je na Pomorski postaji napovedal svojo kandidaturo za tržaškega župana

KROMA



ZAHODNI KRAS - Vprašanje rajonske svetnice Marie Grazie Villi

Križ, sv. Rok kliče na pomoč

S strehe pronica v notranjost voda - Nevarnost, da skrlaste kritine zdrknejo s strehe - Župan obljubil poseg, po enem letu ga še ni

Na zadnji seji zahodnokraškega rajonskega sveta je bil spet govor o cerkvi sv. Roka v Križu. Svetnica Demokratske stranke Maria Grazia Villi je vložila vprašanje, v katerem sprašuje, kaj bo s cerkvico v zimskih mesecih. Okrog cerkvice že poldrugo leto kovinsko ogrodje »podpira« skrlaste kritine, da ne bi zgrmele s strehe. Villijeva je zapisala, da so dež in nalivi spomladi in poleti še bolj poslabšali stanje na strehi. Jesen ne bo prinesla nič dobrega, še hujše pa kaže pozimi, ki bi led lahko povzročil še večjo škodo. Zato je Villijeva pozvala občino, naj čim prej začne z obnovitvenimi deli. Finančna sredstva so bila namreč že nakazana, zato ni jasno, zakaj tolikšna zamuda z začetkom del.

Železno ogrodje so na bočnih straneh cerkvice sv. Roka namestili aprila lani. Cevi se končujejo kak meter nad zidom in naj bi služile za pridržanje kamnitih skrli, v primeru ko bi zdrknile s strehe in se usule navzdol. Domačini prvotno sploh niso bili obveščeni



Bočna stran cerkvice sv. Roka s podpornim železjem

KROMA

o razlogu za tako namestitev, pa tudi zahodnokraški rajonski svet ne. Šele pozneje so izvedeli, da je bila namestitev železja potrebna, ker je bila streha po-

škodovana in je obstajala nevarnost, da bi skrle zdrknile s strehe.

Križani so takoj sestavili peticijo, s katero so zahtevali, naj tržaška občina

Tonello kandidira za župana Trsta

Bivši predsednik tržaškega nogometnega kluba Triestina Flaviano Tonello namerava kandidirati za tržaškega župana na občinskih volitvah prihodnje leto. V izjavi za zasebno televizijsko postajo Free je dejal, da ima nekaj lepih zamisli in predlogov ter veliko optimizma, prav tako računa na vse osebe s predlogi, ki želijo imeti drugačno vizijo o določenih stvareh, teh pa je po njegovih besedah v Trstu mnogo.

Angleščina in slovenščina v Nabrežini

V ponedeljek, 4. oktobra, se v prostorih društva Igo Gruden začnejo jezikovni tečajji angleščine in slovenščine. Pouk bo potekal na dveh stopnjah, in sicer začetni in nadaljevalni. Slovenščino bo poučevala Aurora Gabrovec vsak ponedeljek in sredo, ob torkih in četrtek pa bo Kerrie Connor vodila ure angleščine. Obe profesorici sta govorki maternega jezika in zato zagotavljata maksimalno kvaliteto. Tečajji trajajo 42 ur, ki se delijo na 28 lekcij po poldrugo uro na teden. Interesenti se lahko vpíšejo do četrtega, 30. septembra.

Drevi film Voda - o zatiranju žensk v Indiji

Kulturno združenje Tina Modotti vabi drevi v Ljudski dom na Pončani ob 20. uri na predvajanje filma Water - Voda v Indiji rojene režiserke Deepe Mehte. Film pripoveduje o žalostni usodi mladih hindujskih vdov, ki se trudijo ubežati mnogim predsodkom, končuje Mehtino trilogijo, katere del sta še Ogenj in Zemlja. Rdeča nit vseh treh filmov je zatiranje žensk v Indiji.

Spoznajmo esperanto

Esperanto je mednarodno umetni sporazumevalni jezik, ki ga danes govori nad dva milijona ljudi po vsem svetu. Tudi v Trstu. Tržaško esperantsko združenje prireja tudi letos tečaj, ki se bo začel v petek, 1. oktobra, ob 20. uri (v Ul. Coroneo 15 - 3. nadstr.). Več informacij je na voljo ravno tam danes od 17. do 19. ure - ali na tel. 331-4805706.

Stavka prevoznikov

Prevozno podjetje Trieste Trasporti sporoča, da bo v petek, 1. oktobra, lahko prišlo do težav z avtobusnimi povezavami zaradi vsedravnice, 24-urne stavke prevoznikov. Osebe podjetja TT zagotavljata redne prevoze od 6. do 9. ure in od 13. do 16. ure.

M.K.



GLEDALIŠČE V GLEDALIŠČU - Lepo uspel nastop izredno nadarjenih učenk Glasbene matice

Tadeja Kralj in Tanja Cibiz poželi zaslužen aplavz

Uspel nedeljski večer sta kitaristka in harfistka zaključili s skupno točko

Niz Gledališča v Gledališču, ki ga je tržaška Pokrajina tudi letos uspešno izpeljala, nas je ponovno povabil v prestolno dvorano Miramarskega grada, kjer je Glasbena Matica predstavila dve svoji učenci, kitaristko Tanjo Cibiz in harfistko Tadejo Kralj. Že več let spremljamo razvoj obeh nadpovprečno nadarjenih deklet, ki sta zdaj v polnem cvetu mladosti, že v otroških letih pa sta poželi vrsto zavidljivih uspehov na tekmovanjih in nastopih doma in tujini.

Devetnajstletna kitaristka Tanja Cibiz je prekinila razmeroma dolgo obdobje tišine: poleg študija kitare v razredu prof. Marka Ferija je uspešno opravila maturo na klasičnem liceju Prešeren, kar pomeni nezamisljiv napor. Kljub šolskim obveznostim pa kitare ni odložila v kot in je svojo predanost glasbi potrdila v kratkem, a zahtevnem programu. Led je prebila z Mutacijami na dve znani temi: Bruno Bettinelli je izbral Mozarta in Chopina, toda ne v duetu iz Don Giovannija ne v Chopinovi skladbi nismo zasledili veliko fantazije; Tanja je skladbico podala nežno in brezhibno, nato pa sta prišla na vrsto dva Capriccia Luigia Legnanija, ki sta pokazala zaviljiv tehnični nivo mlade glasbenice. Bolj študijsko kot zapeljivo je zazvenela Etuda št. 8 Hectorja Ville-Lobosa, glasbeno bolj privlačno vsebino pa nam je prikazala Tema z variacijami in Finale Manuela Marie Ponca: kitaristka je smiselno vodila nit, ki se iz izhodišča postopoma obogati in pripelje do živahnega finala. Najlepše sozvočje z intimno sporočilnostjo svojega instrumenta je Tanja našla v poslednji skladbi - Se ela perguntar brazilskega kitarista in skla-



Tadeja Kralj (levo) in Tanja Cibiz sta se v nedeljo s skupno točko poslovili od občinstva

datelja Dilermanda Reisa: tipična brazilska saudade, zmes otožnosti in nostalgije, je lepo zaokrožila nastop, s katerim si je glasbenica prislužila dolge aplavze polnoštevilnega občinstva.

Prehod iz šestih strun kitare na sedeminštirideset strun harfe je pomenil odločno spremembo zvočne slike, čeprav sta si glasbili do neke mere sorodni. Tadeja Kralj je nastopila na predvečer pomembnega državnega izpita, za-

to je bil tudi njen program delno didaktično zasnovan: najprej dve Dizijevi etudi, ki jih je Tadeja odigrala gladko in tekoče, nato prikupna sonata Jana Ladislava Dusska, v kateri je harfistka dokazala svoje muzikalno zorenje. Mimo rahlih zapletov, ki so nastali predvsem zato, ker je glasbenica cel program igrala na pamet, je bila izvedba ljubka in prikupna, umetniški višek večera pa je solistka dosegla s Tournerjevo Au Matin:

samozaestna in interpretativno poglobljena igra je oplemenitila skladbo, v kateri izstopajo najlepše značilnosti harfe. Kraljeva je svoj nastop zaokrožila s Scherzetto Jacquesa Iberta ter požela zaslužene aplavze, mladi in perspektivni glasbenici pa sta pripravil tudi skupno točko in se poslovili od hvaležnega občinstva s priredbo Piazzollove Ave Marije.

Katja Kralj

MOHORJEVA Predstavili knjigo Marka Sulčiča o nafti

LJUBLJANA - Pri Mohorjevi družbi so včeraj predstavili enciklopedijski priročnik kapitana Marca Sullija-Sulčiča Nafta: Nastanek in razvoj svetovne naftne industrije ter dva ponatisa - Dnevnik spopada misijonarja Pedra Opeke in Samotno potovanje Alme Maximilijane Karlin. Obe knjigi sta uvrščeni na seznam literature za Cankarjevo priznanje.

Tržaški Slovenec Marko Sulli-Sulčič je sprva, kot je povedal na predstavitvi knjig, nameraval zabeležiti le nekaj spominov, ki jih je doživel pri 35-letnem delu za priznana naftna korporacija Chevron ter kot kapetan na naftnem tankerju, poimenovanem Condoleeza Rice. Ladjó so po njej imenovali kot zahvalo korporacije Chevron, ker jim je kot nekdanja izvedenka za Sovjetsko zvezo pomagala pri raznih pogodbah za naftne koncesije v tej državi za časa Mihaela Gorbačova, je pojasnil avtor. Dodal je, da je pozneje delo preseglo interno, domačo rabo in "nastala je knjiga". Priročnik vsebuje poglavja o zgodovini nafte, načinih pridobivanja, njeni uporabi in transportu, pa tudi poglavja o političnem dogajanju, o embargih ter razmerah v današnjem času. Kot zanimivost je Sulli-Sulčič omenil, da je eden poznavalcev tega področja dejal, da imamo zalogo nafte še za dobrih 100 let. Knjiga je tudi vir nove slovenske terminologije, saj nekateri tehnični izrazi še niso bili nikoli prevedeni.

FILM Nova mednarodna nagrada za film Igorja Šterka 9:06

ALEKSANDRIJA - Igor Šterk je na 26. filmskem festivalu v Aleksandriji (Alexandria Film Festival), ki je potekal od 14. do 19. septembra, za svoj četrti celovečerni film "9:06" prejel nagrado za režijo. To je po posebni nagradi žirije in nagradi za najboljšo fotografijo na 11. festivalu evropskega filma v Lecceju tretja mednarodna nagrada za film "9:06". Žirija je v obrazložitvi zapisala, da nagrado podeljuje zaradi "mojstrskega prikaza potovanja v notranje življenje policaja v težavah, zaradi izjemne vizualizacije in kreativne obravnave".

Film bo od jutri do 10. oktobra na sporedu na festivalu Raindance, ki poteka v Londonu. Prikazali ga bodo v sekciji najboljših evropskih filmov. Jutri bo film predvajala tudi RTV Slovenija. Šterkov film, tudi veliki zmagovalec 12. festivala slovenskega filma, je na festivalu prejel kar devet nagrad vesna, poleg vesne za najboljši celovečerec še vesno za režijo, za scenarij, za glavno moško vlogo, to je prejel Igor Samobor za vlogo inšpektorja Dušana, ter za stransko žensko vlogo, za fotografijo, za glasbo, za ton in za montažo. Samobor je za igro v omenjenem filmu prejel tudi nagrado revije Stop.

Film "9:06" je drama o kriminalističnem inšpektorju, ki preiskuje neobičajen primer, preiskava pa se kmalu sprevrže v obsesijo. Inšpektor Dušan, ki ga je odigral Samobor, se skrivaj preseli v stanovanje umrlega v primeru, ki ga raziskuje. Vse globlje tone v njegovo življenje in sčasoma začne prevzemati njegovo identiteto.

KULTURNI DOM - Narodno gledališče iz Sarajeva s predstavo Mortal Combine v sklopu NETA Ulična tolpa in razkrojena družina kot ponazoritev družbenega razkroja

Pawel Sala, Mortal Combine
Režija: Dino Mustafić
Scena: Dragutin Broz
Kostumi: Lena Stefanović-Gafić
Glasba: Nedim Zlatar, Elvir Salčinović
Avtor songov: Adnan Hamidović-Frenki
Video Fabrika
Produkcija: Narodno pozorište Sarajevo
Igrajo: Ermin Sijamija, Josip Pejaković, Ejla Bavčić-Tarakčija, Alen Muratović, Hasija Borić, Miraj Grbić, Slaven Vidak, Adnan Hasaković, Aldin Omerović, Vedran Đekić, Damir Kustura, Edhem Hisić, Nedim Zlatar in Elvir Salčinović

V okviru niza Nove evropske teatarske Akcije - NETA in Primorskega poletnega festivala je bila v soboto, 25. septembra, v tržaškem Kulturnem domu na sporedu predstava Narodnega gledališča iz Sarajeva, in sicer drama mlajšega poljskega ustvarjalca Pawela Sala Mortal Combine, ki nazorno odslkava zmedenost sodobnega človeka v praznini vrednot in pomanjkanju opornih točk, v kateri se je znašla sodobna družba v dobi neznanjskih sprememb, ki so izničile prepričanje v nekdanje ideale in vero, medtem ko se ponuja njihova zamenjava z novo vero, to je vero v denar, ki pa ni vsakomur sprejemljiva, za mnoge pa je celo nemogoča, ker so že na začetku izrinjeni na rob, tako da jim je nedosegljiva.

V dramu Pawela Sala ta družbeni razkroj ponazarjajo Pako in drugi fan-tje poulične tolpe ter Pakova družina z očetom pijancem, slaboumno nosečo sestro Emilko, kateri je edina potešitev želje po dajanju ljubezni le osem muckov, ki jih nosi s sabo v košari, in naivni mlajši brat, ki ga želja, da bi šel



po bratovi poti, privede v smrt; matere ni več: oče trdi, da je umrla, morda pa jih je le preprosto zapustila. Življenje vseh preveva beda, ki jim vrh vsega zastira pogled na možnosti rešitve in jih zato peha v še večjo bedo.

Režiser Dino Mustafić je na oder postavil realistično tolpo mladih nasilnežev, ki se izražajo in gibljejo tako, kot jih vidimo na cesti in stadionu, še zlasti pa v filmih in glasbenih video-

spotih, na katere se tudi vizualno in zvokovno navezujejo nekateri prizori, že zlasti ob v živo izvedeni rockovski glasbeni kulisi z bobni in električno kitaro. Prav tako so skozi drobce njihovih življenj realistično in brez prizanesljivosti prikazani ostali protagonisti drame, ki so ubogi in bedni, vendar kljub temu ne vzbujajo usmiljenja, tudi pomilovanja ne, kvečjemu odpor. Kakorkoli že, predstava izžareva silo-

vito sporočilnost, ki v veliki meri premošča oviro, ki jo za marsikoga predstavlja nepoznavanja močno žargonsko obarvanega jezika; pri tem so bili žal v zelo skromno pomoč pomanjkljivi in od časa do časa povsem odsotni nadnapisi (v slovenščini in v italijanščini), poleg tega niso imeli gledalci na razpolago niti lističa s shematskim povzetkom zapleta, ki bi jim omogočil bolj sproščeno gledanje. (bov)



IZRAEL - Iztekel se desetmesečni moratorij, ki ga je razglasil premier

Spet gradnje na Zahodnem bregu

Mirovnim pogajanjem grozi prekinitev

ZDA ponovno pozvale Izrael, naj moratorij podaljša - Netanyahu ne popušča

JERUZALEM - V Izraelu se je opolnoči iztekel 10-mesečni moratorij na gradnjo judovskih naselij na Zahodnem bregu, ki ga je razglasil izraelski premier Benjamin Netanyahu. Izraelska vlada ob tem ni sporočila, ali namerava moratorij podaljšati, poročajo tuje tiskovne agencije. Na Zahodnem bregu se je zbralo več tisoč judovskih naseljencev, ki so slavili konec moratorija. V Jeruzalemu pa so izraelski mirovni aktivisti na manjšem protestu Netanjahuja pozvali, naj moratorij podaljša. V bližini nekaterih krajev na Zahodnem bregu je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa ponoči prišlo tudi do posameznih strelav.

Palestinski predsednik Mahmud Abas je sicer dal vedeti, da bo palestinska stran zapustila nedavno obnovljena mirovna pogajanja z Izraelci, če ne bo prišlo do podaljšanja moratorija. Netanjahu pa je tik po izteku moratorija Abasa pozval k nadaljevanju mirovnih pogovorov. Kot so poročali izraelski mediji, je dejal, da je Izrael pripravljen v prihodnjih dneh nadaljevati stike, da bi našli pot za nadaljevanje pogajanj.

Hkrati so ZDA po poročanju francoske tiskovne agencije AFP ponovno pozvale Izrael, naj moratorij podaljša. »Naša politika glede gradnje naselij se ni spremenila. Smo v tesnih stikih z obema stranema in v prihodnjih dneh se bomo vnovič sestali z obema,« je dejal tiskovni predstavnik State Departmenta PJ Crowley.

Po poročanju francoske tiskovne agencije AFP, ki se sklicuje na izraelske medije, se je zgodaj zjutraj, le nekaj ur po poteku moratorija, v naseljih na Zahodnem bregu že začela gradnja. V naselju Adam na severnem delu Zahodnega brega, kjer naj bi zgradili 30 domov, so opazili buldožerje na delu.

Gradbena dela naj bi se začela v najmanj osmih naseljih, vključno s Kiriat Arbo, nedaleč stran od mesta Hebron, kjer med 163.000 Palestinci živi 600 skrajno desničarskih Judov.

Po poteku moratorija, ki se je formalno zaključil opolnoči, lahko vsakdo, ki je pridobil gradbeno dovoljenje, preden je moratorij stopil v veljavo, začne z gradnjo. (STA)

Takoj po zapadlosti moratorija so na spornih gradbiščih zabrnili motorji buldožerjev

ANSA



PRIŠTINA - Zaradi kršenja ustave

Kosovski predsednik Fatmir Sejdiu včeraj odstopil

PRIŠTINA - Kosovski predsednik Fatmir Sejdiu je včeraj sporočil, da odstopa. Kot je pojasnil v Prištini, se je za to odločil po petkovi razsodbi kosovskega sodišča, da je kršil ustavo, poročajo tuje tiskovne agencije. Sporno je bilo predvsem, da je bil 58-letni Sejdiu, ki je predsedniški položaj prvič prevzel leta 2006, hkrati tudi na čelu stranke Demokratska liga Kosova (LDK). Vodenje stranke je sicer zamrznil. Pobudo za presojo je na ustavno sodišče vložila skupina 31 poslancev, sodišče pa je v petek nato sporočilo svojo odločitev, da je Sejdiu kršil ustavo.

Sejdiu je včeraj poudaril, da je bil prepričan, da s tem, da ostaja na čelu stranke, a je operativno ne vodi, ne krši ustave. Dodal je, da mora kljub temu spoštovati odločitev ustavnega sodišča, čeprav razsodbe uradno še ni prejel.

Sejdiu je v začetku leta 2008 začel že drugi petletni predsedniški mandat. Prvič je postal predsednik po smrti kosovskega predsednika Ibrahima Rugove, tokratni mandat pa bi se mu iztekel jeseni prihodnje leto, ko so na Kosovu predvidene tudi parlamentarne volitve.

Kosovskega predsednika voli kosovski parlament, v primeru njegovega odstopa ali smrti pa njegove dolžnosti začasno opravlja predsednik parlamenta. V tokratnem primeru bo položaj začasno prevzel predsednik kosovskega parlamenta Jakup Krasniqi, poroča hrvaška tiskovna agencija Hina. Avstrijska tiskovna agencija APA pa piše, da ima parlament v Prištini šest mesecev časa za imenovanje novega predsednika. (STA)



Kosovski predsednik med odstopno izjavo

ANSA

Cene zlata se zvišujejo, prvič na meji 1300 dolarjev

LONDON - Cene zlata se zaradi zaskrbljenosti glede okrevanja ameriškega gospodarstva še naprej vztrajno zvišujejo in so včeraj prvič dosegle mejo 1300 dolarjev za 31-gramsko unčo. Od začetka avgusta se je zlato podražilo že za več kot deset odstotkov. Na blagovni borzi v Londonu je bilo treba dopoldne za unčo zlata nekaj časa odšteti natančno 1300 dolarjev. To je nekaj več od zadnje rekordne cene, dosežene v petek, je poročala nemška tiskovna agencija dpa. Borzni posredniki pojasnjujejo trenutno rast cen zlata med drugim z bojaznijo vlagateljev, da bo svetovno gospodarstvo opešalo. Doslej so zlato dražili vedno novi nespodbudni konjunkturalni podatki iz ZDA. V tveganih časih namreč predvsem zlato pa tudi srebro veljata za tradicionalno »nadomestno valuto« oz. »varen pristan«. Poleg tega pa je v zadnjem času cene zlata poganja navzgor tudi šibak tečaj ameriškega dolarja, so povedali analitiki pri nemški banki Commerzbank. Konec prejšnjega tedna je tečaj ameriškega dolarja za nekaj časa zdrsnil na najnižjo raven v približno petih mesecih.

Oktober francosko nemško ruski vrh v Normandiji

PARIZ/BERLIN/MOSKVA - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy, nemška kanclerka Angela Merkel in ruski predsednik Dmitrij Medvedjev se bodo 18. in 19. oktobra na povabilo francoskega predsednika sešli v francoskem mestu Deauville na severozahodu države. Govorili naj bi predvsem o odnosih med državami ter varnostopolitičnih vprašanjih, poročajo tuje tiskovne agencije. Tristranski vrh v Normandiji naj bi bil tudi v znamenju vrha skupine največjih gospodarstev na svetu (G20), ki bo novembra v Seulu, ter predsedovanju Francije skupini sedmih najrazvitejših držav sveta in Rusije (G8) ter G20.

Zaradi grožnje z bombo evakuacija pariške postaje

PARIZ - Francoska policija je danes za krajši čas evakuirala železniško postajo Saint-Lazare v središču Pariza, potem ko so dobili anonimno opozorilo o podtaknjeni bombi. Kasneje se je izkazalo, da je šlo za lažen preplah, poročajo tuje tiskovne agencije. Železniško postajo so pregledale posebne enote francoske policije, železniški promet na njej pa je bil prekinjen približno pol ure. Med preiskavo niso odkrili nobenih eksplozivnih sredstev.

Po navedbah francoskih oblasti je v Franciji trenutno povečana nevarnost terorističnih napadov.

VENEZUELA - Na nedeljskih parlamentarnih volitvah

Zmagala stranka predsednika Chavez, vendar tokrat brez dvotretjinske večine

CARACAS - Na nedeljskih parlamentarnih volitvah v Venezueli je zmagala stranka predsednika Huga Chavez, vendar pa ni dobila dvotretjinske večine, ki je potrebna za izvedbo ključnih reform, poročajo tuje tiskovne agencije. Chavezova Združena socialistična stranka Venezuele (PSUV) bo imela v 165-članskem parlamentu 90 sedežev, medtem ko bodo predstavniki opozicijske koalicije Miza demokratične enotnosti zasedli 59 mest. Druge sedeže so zasedle manjše stranke oziroma še niso razdeljeni, je povedal predstavnik državne volilne komisije v Caracasu.

Volilna udeležba je bila 66-odstotna, prve izide volitev pa so sporočili šele osem ur po zaprtju volišč. Opozicija je bila zaradi pozne objave izidov nezadovoljna in je volilno komisijo ves čas pozivala, naj sporoči rezultate glasovanja.

Vodja opozicijske koalicije Ramon Guillermo Avelido je dejal, da je zakasnitev objave izidov »nesprejemljiva«. Zatrnil je tudi, da so po njihovih podatkih Chavezovi nasprotniki zbrali več kot polovico glasov.



Predsednik Venezuele Hugo Chavez

ANSA

Zadnjih pet let je v parlamentu prevladovala Chavezova stranka, potem ko je opozicija prejšnje volitve bojkotirala. Chavezov cilj pred volitvami je bil, da njegova stranka tudi tokrat dobi dvotretjinsko večino, da bi lahko ključne zakone sprejemala brez posvetovanja z opozicijo oziroma da bi lahko sama opravila ključna

imenovanja v državi. Raziskave javnega mnenja v Venezueli kažejo, da je Chavez še vedno najbolj priljubljen politik, kljub temu pa se je njegova priljubljenost v zadnjih dveh letih precej zmanjšala. Ljudje so najbolj nezadovoljni z naraščanjem kriminala, s slabim delovanjem javne uprave ter z visoko inflacijo.

ZAGREB - Napoved Jadranke Kosor

Na vidiku spremembe v sestavi hrvaške vlade

ZAGREB - Hrvaška premierka Jadranka Kosor je med obiskom v ZDA hrvaškim novinarjem v nedeljo povedala, da bo do konca leta opravila spremembe v sestavi vlade. Premierka ni želela povedati, katere ministre bo zamenjala ali v katerih ministrstvih bo uveljavila spremembe. Hrvaška premierka je obenem napovedala spremembe znotraj vladajoče stranke HDZ, ker je dejala, da bo na volilnih seznamih HDZ najmanj polovica ali več mladih ljudi.

Kosorjeva je tudi poudarila, da je sklenitev pogajanj z EU do konca madžarskega predsedovanja junija 2011 v hrvaškem interesu, predčasne parlamentarne volitve ali prezgodnji začetek predvolilne kampanje za redne volitve pa bi lahko ogrozili omenjeni cilj, je poročala hrvaška tiskovna agencija Hina. Kot je še dejala, ni razloga, da bi Hrvaška iskala pomoč Mednarodnega denarnega sklada (IMF), čeprav je državo prizadela gospodarska kriza. Pojasnila je, da vlada izvaja program krepitve go-

HRVAŠKA
PREMIERKA
JADRANKA
KOSOR

ANSA



sposodarstva, ki sta ga podprla tako IMF kot Svetovna banka.

Kosorjeva je še ponovila, da bo do konca vztrajala pri preiskavah v korupcijskih aferah, kot sta poslovanje Hypo Alpe Adria banke na Hrvaškem ali nakup gasilskih vozil podjetja Daimler v času koalijske vlade pokojnega socialdemokratskega premiera Ivice Račana. Poudarila je, da je od sklenitve preiskav o aferah odvisno zaprtje poglavja o pravosodju in temeljnih pravih v pristopnih pogajanjih Hrvaške z EU. (STA)



ŠTEVERJAN-SOVODNJE - Senatorka Tamara Blažina na obeh občinah

Za šolo potrebujejo denar, za avtocesto pa odškodnino

Števerjanci se bojijo ukinjanja malih občin - »Dežela mora prisluhniti Sovodenjcem«



Senatorica Tamara Blažina s sodelavcem Liviom Semoličem na pogovoru s števerjansko županjo Franko Padovan in člani njenega odbora

BUMBACA

Senatorica Tamara Blažina je včeraj obiskala Števerjan in Sovodnje, kjer se je seznanila z najbolj perečimi problemi. V Sovodnjah so Blažinovo in njenega sodelavca Livia Semoliča sprejeli županja Alenka Florenin, podžupan Slavko Tomsič in odbornica Vesna Primožič, v Števerjanu pa županja Franka Padovan in občinski odborniki Marjan Drufovka, Milko Di Battista in Robert Princic.

V Števerjanu so upravitelji senatorko seznanili z načrti, ki jih imajo glede osnovne šole. Pravkar je namreč v teku obnavljanje enega dela poslopja, števerjanski upravitelji pa bi radi prenovili še drugi del, saj razmišljajo, da bi v prihodnosti šola postala celodnevna. Na ta način bi bila privlačnejša in bi imela nove razvojne možnosti. Padovanova je opozorila tudi na zakon o davčnem federalizmu, na podlagi katerega bi Števerjanska občina lahko postala lastnica dveh nekdanjih kasarn finančne straže. Števerjanski upravitelji bi v eni izmed dveh radi uredili sedež civilne zaščite, drugo pa bi napolnili s turističnimi vsebinami; za uresničitev obeh projektov je seveda problem denar, saj občina nima sredstev za kritje tako zahtevnih naložb. Padovanova je Blažinovi, ki je bila prvič na obisku v Števerjanu, spregovorila tudi o zaostrenih normah prometnega zakonika, zaradi katerih se je znižala prodaja alkoholnih pijač. »Prodaja vina se je znižala tudi za trideset odstotkov, kar predstavlja za naše vinarje in gostince izredno velik problem,« je poudarila Padovanova, ki je Blažinovo opozorila še na govorce o ukinjanju majhnih občin. Števerjanci se namreč bojijo, da bi se morali združiti s kako izmed sosednjih občin.

Po števerjanskem srečanju se je Blažinova odpravila v Sovodnje, kjer je v zadnjih časih težav na pretek. Prejšnji konec tedna je Vipava poplavlila nekaj hiš, kleti in gospodarskih objektov, le nekaj dni prej pa so odprli gradbišče za novo avtocesto. V zadnjih

časih je po besedah Blažinove deželna vlada le pokazala večjo mero pozornosti do težav, ki jih bo imela sovođenska občina med gradnjo avtoceste. »Županja Floreninova povsem pravilno ravna, ko zahteva od dežele odškodnino zaradi težav, ki jih bo povzročila avtocesta,« je menila Blažinova, ki je tudi sama prepričana, da dežela mora pri-

sluhni potrebam in zahtevam sovođenske občine. Senatorica se je s Floreninovo tudi strinjala, da morajo pristojne službe čim prej preveriti, kaj se dogaja z Vipavo, ki je v poldrugem letu trikrat prestopila svoje bregove. Na obeh srečanjih so se pogovarjali tudi o šolski problematiki, pri čemer je Padovanova opozorila, da je za prihodnje leto tre-

ba prepričati krčenje učnega osebja. Blažinova je pojasnila, da je že v pripravi dokument, ki gre v tej smeri, saj je treba zagotoviti šolam primerno število učiteljev in profesorjev. V prihodnjih dneh bo sovođensko občino obiskala tudi evropska poslanka in deželna tajnica Demokratske stranke Debora Serrachiani. (dr)

TRŽIČ - Podjetji Utajili štiri milijone in pol evrov

Sedež njenih podjetij je bil na Portugalskem, v resnici pa sta vse svoje dejavnosti vodila v Italiji, kjer sta državni blagajni utajila preko štiri milijone in pol evrov. Goljufijo je odkrilo goriško osebje finančne straže v okviru preiskovalnega dela, s katerim preverjajo posle družb, ki imajo svoj sedež v tujini samo zato, da bi se izognile plačevanju davkov v Italiji.

Na podlagi poglobljenega preiskovalnega dela so finančni stražniki goriškega pokrajinskega poveljstva ugotovili, da sta portugalski podjetji »Arrebola o marmore Construcáo« in »Civil naval Unipesseol FMPC Consultores Lda« svoje posle vodili skoraj izključno v Italiji; portugalsko bivališče njenih lastnikov pa je bilo zgolj fiktivno. Podjetji sta opravljali razna dela svojim dobaviteljem, pri tem pa sta krčili določila o njihovem trajanju. Na podlagi dogovorov med italijansko in portugalsko vlado imajo namreč tvornice pogodbe že vnaprej določeno časovno veljavnost, ki sta jo podjetnika s fiktivnim bivališčem na Portugalskem namerno kršila. Na ta način sta se izognila plačevanju davkov tako na Portugalskem kot v Italiji. Eno izmed dveh podjetij je svoje posle vodilo na področju ladjedelništva oz. gradnje potniških ladij, drugo pa je opravilo razna zidarska dela - med drugim tudi v nekaterih prestižnih hotelih v Benetkah. Finančna straža je lastnika obeh podjetij, ki med drugim zadnja tri leta nista prijavila svojih dohodkov italijanski državi blagajni, prijavila sodnim oblastem; finančno stražo so prijavo sporočili tudi tržiški občini.

S pokrajinskega poveljstva finančne straže so včeraj tudi opozorili, da se preiskovalno delo na tem področju še nadaljuje, saj podjetja, ki imajo sedež v tujini in prikrivajo dohodke, s svojo neloyalno konkurenco oškodujejo italijanske družbe, ki poslujejo v skladu z zakoni.

GORICA - Novi kvestor v KB centru

Splošna večjezikovna vzgoja za novo dinamičnost Goriške



Goriški kvestor Pier Riccardo Piovesana s knjižničarko Luiso Gergolet včeraj v prijaznem okolju mladinske sobe Feigllove knjižnice

BUMBACA

Stavkalo neučno osebje

Stavka, ki jo je oklical šolski sindikat SI-SA, je včeraj oplazila tudi slovenske šole na Goriškem. Po razpoložljivih podatkih je stavkalo samo neučno osebje, ki je letos še posebej na udaru. Zaradi stavke ni bilo pouka v osnovnih šolah v Ulici Brolo v Gorici, v Štandrezu, Pevmi, Števerjanu in Bračanu, zaprti pa so bili vrtci v Ulici Brolo, v Štandrezu in Bračanu; dva prva razreda nižje srednje šole Ivan Trinko sta imela skrajšan pouk. V okviru Večstopenske šole Doberdob je bil pouk okrnjen samo v slovenskem vrtcu v Ulici Fratelli Cervi v Ronkah.

Dogovor o naložbi v varnost

Na goriški prefekturi bosta jutri župan Ettore Romoli in prefektinja Maria Augusta Marrosu podpisala dogovor o sodelovanju za koriščenje deželne denarja za varnost. Občina in prefektura bosta imeli na razpolago 36.000 evrov, ki jih bodo vložili v sistem za upravljanje videokamer v mestu in v okrepitev nadzora v mestnih ulicah v večernih in nočnih urah.

Zahteva spremembo imena

Donatella Gironcoli zahteva spremembo imena svoje svetniške skupine v goriški mestni skupščini, ki ji edina pripada. Leta 2007 je bila izvoljena na listi Illyjevih državljanov, ki jih dejansko ni več. Sprva so Državljeni sodelovali z Italijo vrednot, nakar so se njihove poti razšle. Po volilnem porazu Illyjevega gibanja so se številni člani vključili v Italijo vrednot, tako tudi Gironcolijeva, ki je postala pokrajinska tajnica stranke, katere ime bi sedaj rada tudi za svojo svetniško skupino.

Koncertna sezona
2010/2011



Godalni kvartet Calisto
in
Aleksandra Pavlovič, klavir

Koncert v sklopu
Festivala Kogojevi dnevi 2010

Kulturni center Lojze Bratuž
četrtek, 30. septembra 2010,
ob 20.30

Vstop prost - Vljudno vabljeni

GRADEŽ - Hospic, klinika in hotel Trije tožilci preiskujejo finančni polom

Do danes ni še nihče bil vpisan v register osumljenih

Goriško sodišče je sestavilo ekipo treh javnih tožilcev, ki bodo skupaj vodili preiskavo v zvezi s hospicem Ospizio marino iz Gradeža ter s stečajem klinike Santa Eufemia in hotela Rialto, ki ju je upravljala družba Eurosanity. Le-ta je imela med svojimi družabniki tudi hospic Ospizio marino, ki je bil lastnik dvajsetih odstotkov deležev.

Na podlagi dosedanjega preiskovalnega dela ni bil še nihče vpisan v register osumljenih, sicer pa bodo odslej preiskavo vodili javni tožilci Valentina Bossi, Luigi Leghissa in Enrico Pavone. Po besedah javne tožilke goriškega sodišča Caterine Ajello finančni stražniki še zbirajo do-

kazno gradivo, preiskava pa gre v dve smeri. Kot prvo preiskujejo strukturalne pomanjkljivosti hospica in njegove higienske razmere, poleg tega pa preverjajo, kako je družba Eurosanity upravljala kliniko Santa Eufemia in hotel Rialto. Preiskovalce zanima, zakaj je klinika prejela 28 milijonov evrov finančne pomoči, ki jo je zagotovila skupina bank, čeprav ni imela avtorizacije dežele FJK za nudenje zdravstvenih storitev. Klinika je tako kupila ogromno opreme in aparaturo, ki jih ni mogla uporabljati, saj je bila brez deželne avtorizacije za delovanje. Na deželi so medtem že prejeli nekaj ponudb za prevzem hospica; rok bo zapadel 8. oktobra.

Na povabilo goriškega predsednika Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ) Livia Semoliča je novi goriški kvestor Pier Riccardo Piovesana včeraj obiskal KB center. Ogledal si je prostore in se zadržal v Feiglvi knjižnici, kjer ga je knjižničarka Luisa Gergolet opozorila na vlogo knjižnice ne le za goriške Slovence, ampak tudi za celo mesto, saj jo redno obiskujejo občani italijanskega jezika. V pogovoru z gostom je Semolič povzel zgodovino prostorov KB centra, omenil mu je društva in ustanove, ki imajo v njem sedež, in izpostavil vlogo tega slovenskega središča v mestu, ki je podobna nekdanji vlogi bližnjega Trgovskega doma. »Pričakujemo, da bo ta končno le zaživel kot dom vseh goriških kultur,« je dejal Semolič in s tem v zvezi orisal kvestorju dosedanje korake.

Pogovor se je nadaljeval na sedežu SKGZ-ja; poleg Gergoletove in Semoliča so se ga udeležili še Igor Pahor in Igor Komel iz vodstva krovnice organizacije ter sodelavka Sara Boškin. Semolič je pred Piovesano izrazil željo po čim bolj tvornih institucionalnih odnosih kot že z dosedanjimi kvestorji. O SKGZ-ju je povedal, da skušajo vedno delovati v interesu slovenskih organizacij in hkrati celotnega mesta, na primer kot dejavniki povezovanja čezmejnega prostora. Med predstavitev manjšinske organiziranosti ga je seznanil s slovensko stisko, ki je sicer huda za vse, za slovensko narodno skupnost pa še hujska, ker črpa denar samo iz specifičnih zakonov. Posebej ga je še opozoril na problem pravilnega zapisovanja slovenskih črk na osebnih dokumentih, ki jih izdaja kvestura.

Kvestor Piovesana je priznal, da je ob svojem prihodu takoj zaznal kompleksnost Goriške, ki je povezana z zgodovino dvajsetega stoletja. Predvsem pa je poudaril, da ima mesto razvojne priložnosti, če se bo znalo za to primerno opremiti. Posebno zanimanje je pokazal za slovensko šolstvo in izrazil pričanje, da bi splošna večjezikovna vzgoja dala vsej Goriški neko novo dinamičnost. Glede tega je tudi sam izrazil željo, da bi po bližje spoznal slovenski jezik, in vprašal, katere instrumente ima na razpolago. Poudaril je še sodelovanje kvesture z organi javne varnosti v Sloveniji in dejal, da se bo po svojih močeh udeleževal slovenskih pobud, zato da se bo vživel v manjšinsko stvarnost.



GORICA - Na občini že razmišljajo o Okusih na meji prihodnjega leta

Vreme ni pregnalo ljudi, porast gostov iz Slovenije

Sovodenjska »pljeskavica«, štandreški »vržoti«, štmavrski golaž in briška vina poželi velik uspeh



Nedeljski užitki (desno) in včerajšnje podiranje stojnic (levo)

BUMBACA

»Kljub dežju je obračun letošnjih Okusov na meji pozitiven. Prodajalci in gostinci so prodali približno enako količino jedi in tipičnih proizvodov kot lani; seveda je pri tem treba upoštevati, da je bil letošnji praznik štiridnevni, slabo vreme pa je nekoliko skvarilo dva dneva.« Tako pojasnjuje občinski odbornik Antonio Devetag, ki je včeraj z županom Ettorejem Romolijem spregovoril o poteku komaj zaključenega se praznika. »Glede na zadnja leta se je povečalo število obiskovalcev iz Slovenije, saj je bilo slovenskih stojnic skoraj štirikrat toliko; nedvomno se je obrestovala tudi reklamna kampanja, ki smo jo opravili v Sloveniji,« pravi Devetag, ki poudarja, da štiridnevno formulo praznika nameravajo potrditi tudi prihodnje leto. »Na prazniku morajo sodelovati krajevna društva in organizacije, če hočemo, da bo tudi turistično zanimiv, pa potrebujemo dodatne atrakcije iz tujine,« je prepričan Romoli, Devetag pa napoveduje, da se bodo prihodnje leto v Gorico vrnili tudi Španci in Katalonci, ki so letos nekoliko razočarali. Španci so »paello« vsak dan razprodali brez ostanke, katalonska ponudba pa ni bila ravno primerna, saj Katalonci niso bili opremljeni za kuhanje svojih tipičnih jedi.

Po mnenju Romolija ima praznik velik razvojni potencial, na letošnji izvedbi pa so pogrešali predvsem Tržačane, ki so kot znano veliki ljubitelji dobre hrane in pijače. »Čim prej se moram pogovoriti s tržaškim županom, saj je bedasto, da iste dni potekata popolnoma enaki prireditvi v Trstu in Gorici,« poudarja Romoli, ki ni zadovoljen niti s televizijskim kritjem goriškega praznika. »Prejšnji teden so na deželni televizijski dnevniki na dolgo in široko poročali o videmski prireditvi Friuli DOC; tokrat so spregovorili samo o tržaškem prazniku in o šagri hrušk iz Furlanije, o naših Okusi na meji pa ni bilo ne duha ne sluha,« poudarja župan Romoli, ki je zaradi tega med včerajšnjim občinskim svetom predlagal izglasovanje resolucije, s katero bi pozvali deželni sedež televizije RAI, naj nameni več pozornosti dogajanju na Goriškem.

Med štiridnevnim praznikom so vsekakor obiskovalcem zelo teknila »fasolari«, saj so jih ribiči iz Chioggie prodali

okrog 10.000. Kot že v prejšnjih letih so bile zelo obiskane tudi stojnice iz Srbije, ob katerih so prodali 4.500 pljeskavic. Goričani in obiskovalci iz drugih krajev so med praznikom pojedli tudi 20.000 poljskih, nemških in avstrijskih hrenovk, 4.700 belgijskih sladice iz kokosa in 1.800 njokov s slivami iz Karnije. S prodajo so zadovoljna tudi slovenska društva, ki so svoje stojnice namestila v Ulici Crispi. Pri prosvetnem društvu Štandrež so prodali 300 litrov jote, 100 kilogramov njokov, 40 kilogramov testenin, 400 kilogramov krompirja in 200 kilogramov »vržotov«. S potekom praznika so zadovoljni tudi pri nogometnem društvu Sovodnje. Zaradi dežja in mrzlih večerov so prodali manj pijače kot lani, zelo uspešne pa so bile njihove pljeskavice. Ker je bila pred srbsko stojnico večinoma zelo dolga vrsta, so se številni obiskovalci odpravili kar k Sovodenjem in ugotovili, da so njihove pljeskavice ravno tako dobre.

Prvič je bilo na prazniku prisotno društvo Sabotin iz Štmavra, ki je stojnico delilo z Našim praporom. Štmavci so prodali štirideset kilogramov golaža iz divjega prašiča, za prihodnje leto pa načrtujejo, da bi gostom ponudili tipične štruklje, ki jih navadno pripravljajo za praznik sv. Valentina. Z obiskom so zadovoljni tudi pri Našem praporu, kjer so točili briška vina. Pred njihovo stojnico ni manjkalo obiskovalcev, pult pa ni bil nikoli prazen niti pri Vinoteki števerjanski griči, tako da je splošna ocena praznika vsekakor pozitivna. (dr)

TRŽIČ - Fincantieri Predaja brez leska

Antonaz sprašuje Tonda

Brez leska in pretiranega pompa bodo jutri zvečer v trziški ladjedelnici Fincantieri predali potniško ladjo Queen Elizabeth ladjarju Cunard line, ki spada v koncert Carnival. Ceremonija je predvidena zgolj za zaposlene v družbi Fincantieri in za dobavitelje ladjedelnice, drugih gostov pa ne bo zaradi težkega obdobja, ki ga preživlja italijanski ladjedelniški velikan. Povsem drugačen bo praznik, ki ga za 11. oktober prirejajo v Southamptonu v Angliji in na katerem bo prisotna tudi angleška kraljica Elizabeta. Za to priložnost baje pripravljajo praznovanje, ki mu doslej še ni bilo para, saj družba Cunard line želi na najbolj zvečne način predstaviti svojo novo velikanko. Queen Elizabeth razpolaga namreč s 1.046 kabinami, v katerih bo prostora za 2.500 potnikov in 1.090 članov posadke, sploh pa je ena izmed največjih potniških ladij na svetu, ki lahko pljujejo skozi Panamski prekop.

V zvezi z negotovo prihodnostjo družbe Fincantieri je medtem deželni svetnik Komunistične preнове Roberto Antonaz pozval predsednika deželne vlade Renza Tonda, naj se zavzame proti krčenju števila delovnih mest v trziški ladjedelnici in v tržaških uradih. Antonaz v svetniškem vprašanju sprašuje Tonda, ali se v kratkem namerava srečati z vodstvom družbe Fincantieri in z ministrom za delo.

NOVA GORICA - Oktobrske volitve

Se napoveduje spopad Kozinčeva-Špacapan?

Kampanja se zaostrojuje, v javnost prihajajo prve javnomnenjske raziskave

V Sloveniji bodo 10. oktobra lokalne volitve. V novogoriški mestni občini, kjer se pričakuje tudi drugi krog volitev (24. oktobra), se za župansko mesto poteguje devet imen. Za županski stolček se potegujejo Matej Arčon (LDS), Oton Filipič (NSi), Darinka Kozinc (SD), Matjaž Kulot (SLS), Nataša Leban (neodvisna kandidatka s podporo Liste Roberta Goloba), Miloš Ložič (Stranka ekoloških gibanj), Tomaž Slokar (SDS), Črtomir Špacapan (Zares) in Gregor Veličkov (neodvisni kandidat s podporo Liste Gregorja Veličkova). Volilna kampanja se v teh dneh zaostrojuje, v medijih pa se pojavljajo tudi že prve javnomnenjske raziskave, ki napovedujejo vrstni red kandidatov. Sodeč po anketi, ki jo je Delo Stik opravil prejšnji teden, je med 300 vprašanimi kandidatk Darinko Kozinc kot svojo izbiro navedlo 25,4 odstotka vprašanih novogoriških krajanov, Črtomirja Špacapana pa 18,4 odstotka. Dobro desetino glasov (10,2) je dobil Tomaž Slokar, skoraj pol manj pa Gregor Veličkov (5,8 odstotka) in Matej Arčon (5,7 odstotka). Sledita še Nataša Leban (3,6 odstotka) in nazadnje Oton Filipič (2,8 odstotka). (km)

KMALU V TRŽIČU Furlansko okence

Na trziškem županstvu bodo v kratkem odprli okence za furlansko narodno skupnost, kot določa zakon 482 iz leta 1999. Na trziški občini so namreč objavili razpis, s katerim iščejo združenje, ki na podlagi svojega statuta prizadeva za ovrednotenje furlanščine in ki bi bilo odgovorno za okence. Le-to bo moralo biti odprto vsaj trikrat tedensko za skupnih osem ur, svoje dejavnosti pa bo moralo koordinirati skupaj z uradom za stike z javnostmi. Občina bo odprtje okenca zagodila s prispevkom 7.200 evrov, zagotovila pa bo tudi primerne prostore. Furlansko okence bo nudilo vse informacije o uporabi furlanščine v javnosti, vzdrževalo bo stike s furlanskimi organizacijami in skrbelo za ažuriranje spletne strani, kar se tiče pobud, ki zadevajo furlansko narodno skupnost.

NOVA GORICA - Rešujejo stanovanjsko stisko

Do novega doma še devet mladih družin



Novi stanovanjski kompleks v Šempasu ob včerajšnji predaji ključev

FOTO K.M.

Devet mladih družin je včeraj dobilo v roke ključne stanovanj v novozgrajenem objektu v Šempasu. Novogoriški stanovanjski sklad je namreč od investitorja, družbe Zemono, odkupil polovico stanovanj v omenjenem objektu in tako omogočil, da mlade družine za bivanje v njem plačujejo neprofitno najemnino.

Stanovanjski sklad je od investitorja devet stanovanj odkupil po ceni 1.500 evrov za kv. meter. Tolikšno ceno sta namreč obe strani dosegli na medsebojnih pogajanjih. Mlade družine, v večini primerov gre za to kategorijo prisilcev, pa nato po vselitvi plačujejo neprofitno najemnino. Za dvosobno stanovanje le-ta znaša 180 evrov, v primeru, da imajo prisilci nižje dohodke, lahko zaprosijo tudi za subvencijo.

Na listi prosilcev za neprofitna stanovanja pri novogoriškem stanovanjskem skladu je bilo v začetku letošnjega leta 180 oseb oz. družin, 101 stanovanje je sklad doslej že podelil. Naslednje predaje ključev sicer ne načrtujejo pred koncem prihodnjega leta, ko naj bi zrasli dva do trije novi bloki v Novi Gorici, natančneje za kotalkališčem v bližini me-

je. Glede na obstoječe prostorsko ureditvene pogoje občine so tam predvideni dvanadstropni bloki, vendar si bodo na stanovanjskem skladu prizadevali za zvišanje načrtovanih objektov za nadstropje ali dva. V vsakem primeru si tam obetajo najmanj 45 novih stanovanj.

Da bi čim prej rešili stanovanjsko stisko, je stanovanjski sklad pred meseci od Republiškega sklada odkupil nekaj stanovanj tudi v Ajdovščini in Vipavi. Ne glede na to, da se je bilo treba odseliti v drugo občino, se je pred tednom dni 20 prosilcev že preselilo v nova stanovanja v Vipavi, dodatnih deset prosilcev na stanovanja tam še čaka, 15 mladih družin pa bo novi dom našlo v Ajdovščini. Na novogoriškem stanovanjskem skladu si sicer prizadevajo, da bi večino namestitve našli znotraj matične občine, toda glede na veliko povpraševanje je bila ponujena možnost v Ajdovščini in Vipavi dobra alternativa, pojasnjuje pristojni. Kot pri vseh primerih, ko prosilci preko stanovanjskega sklada najamejo stanovanje in zanj plačujejo neprofitno najemnino, imajo najemniki tudi v primeru odselitve v omenjeni dve občini možnost kasnejšega odkupa stanovanja. (km)

GRADEŽ - Gasilci v nedeljo zapustili svojo poletno izpostavo

150 poletnih posegov

Z novim patroljnim čolnom so nudili pomoč raznim plovilom tako na morju kot sredi lagune

V Gradežu se zaključuje poletna turistična sezona, zato so v nedeljo zaprli tudi tamkajšnjo izpostavo gasilcev, ki je odprta samo v poletnih mesecih. Med jesenjo in zimo bodo za protipožarne in druge posege v mestu ob laguni skrbeli gasilci iz Tržiča.

Med osemdesetimi dnevi prisotnosti v Gradežu so gasilci opravili preko 150 posegov najrazličnejše narave. Pomoč so nudili poškodovanim osebam, posegli so zaradi čmrcljev, prometnih nesreč in požarov. Letos je bila gradeški gasilski izpostavi dodeljena tudi tričlanska ekipa gasilcev, ki so se usposobili za nudenje pomoči na morju in v sladkih vodah. Na voljo so imeli tudi povsem nov čoln tipa Rib M09, ki je opremljeno s celo vrsto aparatur. Gasilci so s čolnom večkrat nudili pomoč plovilom in osebam tako na morju kot sredi lagune, poleg tega pa so skrbeli za varnost med številnim navtičnimi prireditvami.



Gasilci na čolnu v Gradežu



JAMLJE - Trideseta obletnica odkritja spomenika padlim v NOB

»Začnimo novo odporništvu, saj nekateri to že počenjajo«

Semolič: Niti po smrti zadnjega partizana osvobodilni boj ne sme v pozabo



Pred tridesetimi leti so v Jamljah v rekordnem času enega leta in z udarnim delom vseh domačinov postavili spomenik v čast trinajstim mladim vaščanom, ki so padli v boju proti nacifaštom. Takratne proslave se je v nedeljo med svojim nagovorom ob tridesetletnici odkritja spomenika spomnil predsednik združenja partizanov VZPI-ANPI Dol-Jamlje Jordan Semolič, ki je z zadovoljstvom ugotavljal, da se v Jamljah plemenite vrednote partizanskega boja prenašajo na mlade generacije. »Otroci, ki so pred tridesetimi leti nastopili s petjem in recitacijami, so zdaj odrasli in pred spomenikom že ponosno stojijo njihovi sinovi in hčerke,« je opozoril Jordan Semolič in poudaril, da si je treba še naprej prizadevati za ohranjanje partizanske dediščine, saj niti po smrti zadnjega partizana osvobodilno gibanje ne sme v pozabo. Poleg Semoliča sta pozdravila doberdobski župan Paolo Vizintin in pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Paolo Padovan, slavnostni govornik pa je bil zgodovinar Franc Fabec.

»V zadnjih časih sem bil med prebiranjem časopisov resnično zgrožen zaradi nekaterih svinjarij. Počutil sem se poraženega. Pred dnevi, ko sem se sprehajal ob jameljskem spomeniku, ob plošči, v katero so vklesana imena žrtev, me je bilo sram ob misli na sedanost. Prebral sem ta imena, te datume in na koncu mi je ušel absurden stavek: žal mi je. Žal mi je, ko vidim, kaj smo postali,« je poudaril Fabec in nadaljeval: »Čas je, da začnemo novo odporništvu. Želel bi, da bi vsi postali partizani današnjega časa. Številni to že počenjajo in se vztrajno upirajo; tisti, ki so brez dela, tisti, ki s težavo preživljajo svoje družine, tisti, ki vidijo svojega otroka umreti na hodniku bolnice. Danes pa pomeni upor tudi misliti in govoriti, kajti danes prava nevarnost ni več zlo, ni kak zametek nacifašizma. Prava nevarnost je nesprejemljiva brezbriznost, ki zaznamuje vse več ljudi in tudi institucije. Kot da bi bil izgon nekega ljudstva iz države sprejemljiv, kot da bi bili streljanje proti čolnom in pravica do ubijanja lahko normalni!«

Kulturni program so pred številnimi domačini, praporščaki raznih borčevskih sekcij, prijatelji iz sosednjih občin in predstavniki krajevnih uprav, med katerimi so poleg celotnega doberdobskega občinskega odbora izstopali župan Bleda Janez Fajfar, župan Mirna-Kostanjevice Zlatko Martin Marušič in pokrajinski svetnik Marko Jarc, oblikovali mladinski pevski zbor Kremenjak pod vodstvom Kristine Frandolič, recitatorji društev Kremenjak iz Jamelj ter Kras iz Dola Ivan in Mateja Semolič ter Sara Vizintin in Marko Vizintin, godba na pihala Kras iz Doberdoba, ki jo je ob priliki vodil David Gergolet, združena moška pevska zbor Jezero iz Doberdoba in Skala iz Gabrij ter Veteranski pevski zbor območja Jesenice in Radovljica - Veterani vojne za Slovenijo.

Napovedovala je Jasmin Legiša, pred spomenikom so za častno stražo poskrbeli taborniki in skavti. Po proslavi so vsem udeležencem ponudili partizanski golaž v večnamenskem središču društva Kremenjak, kjer je ponovno zadonela udarna partizanska pesem. V dvorani so bile na ogled tudi fotografije z odkritja spomenika pred tridesetimi leti, ki jih je njihov avtor Karlo Ferletič poklonil sekciji VZPI-ANPI Dol-Jamlje. (dr)

Govornik Franc Fabec (desno), mladinski zbor Kremenjak na proslavi (zgoraj)

BUMBACA



DOBERDOB - Trideseta obletnica pobratenja

Brezmejne vrednote

Sekcije VZPI-ANPI z Vrha, iz Dola-Jamelj in Doberdoba potrdile prijateljske vezi z blejskim borčevskim združenjem

Proslava na Gradini: med udeleženci so bili blejski župan Janez Fajfar, doberdobski župan Paolo Vizintin in podžupanja Luisa Gergolet, sovodenjska županja Alenka Florenin in pokrajinski svetnik Marko Jarc

BUMBACA



V sprejemnem centru na Gradini v Doberdobu je v nedeljo potekalo občuteno slavlje ob 30. obletnici podpisa listine pobratenja med sekcijami VZPI-ANPI Doberdob, Dol-Jamlje in Vrh z območnim Združenjem zveze borcev za vrednote NOB z Bleda.

Član pokrajinskega vodstva VZPI-ANPI Mario Lavrenčič je v svojem nagovoru poudaril odlične odnose z blejsko borčevsko organizacijo ter se zahvalil takratnim podpisnikom listine, Lojzetu Legiši, Francu Grilju in Francu Arhu, ki so s tovariško gesto potrdili brezmejnost borčevskih vrednot. Predsednik sekcije Vrh Damjan Vižintin je opozoril na povezovalno moč takšnih skupnih proslav. Dejal je, da pobratenje ni bilo le sad trenutne navdušenosti, marveč simbolno dejanje, ki se je globoko usidralo v zavest organizacij. Tajnik sekcije Dol-Jamlje Patrik Zulian je razvil pomen pojmov bratstva in enotnosti rekoč, da v današnjem družbenopolitičnem življenju nikakor nista le spaka zgodovine, temveč sta temeljna odno-

sov nazorsko naprednih ljudi. Predsednik sekcije Doberdob Jože Jarc je podal kratak, a zgovoren pregled partizanske aktivnosti v občini Doberdob. Glede na število prebivalcev je bil odziv domačinov izreden, saj je vsaka hiša imela vsaj po enega partizana, kurirko, obveščevalca. Poudaril je, da je ponosen na takšno preteklost in da je počaščen, da lahko tak ponos deli z borci in aktivisti z Bleda. Predsednik območnega Združenja zveze borcev za vrednote NOB z Bleda Borut Rus je razložil pomen pobratenja z borčevskimi organizacijami izven državnih meja. Omenil je mednarodna dogajanja iz prve svetovne vojne, ko se je slovensko narodno telo začelo deliti na sovražne si suverene države, omenil je medvojna dogajanja, agresijo na Jugoslavijo in oboženi boj. Grenko je ugotavljal, da niti po zmagi, niti po porazu fašizma ožji domovini Sloveniji v okviru Jugoslavije ni uspelo združiti vse pripadnike naroda pod isto streho.

Predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Paolo Padovan je izrazil svo-

je zadovoljstvo in obenem poudaril globoki pomen listin pobratenja za obmejnega človeka. Od nekdanj je bilo pobratenje sredstvo, s katerim so organizacije idejno premoščale administrativne namišljene črte. Da je bilo sredstvo učinkovito, priča danes dejstvo, da je po tridesetih letih vzdušje med pobratenimi združenji prav tako iskreno in praznično. Prisotne je pozdravil tudi pokrajinski svetnik Marko Jarc, prisoten pa je bil tudi predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. Predsedniki treh partizanskih sekcij so nato podelili priznanje Borutu Rusu in Mariji Stare z Bleda za tridesetletno požrtvovalno sodelovanje z borčevskimi organizacijami iz Italije. Podelili so tudi priznanje območnemu Združenju v spomin na visok jubilej. Območno združenje iz Bleda pa je sekcijam v spomin na praznični dan podarilo slike z upodobljenim obrisom Triglava. Kulturno točko so oblikovali ženska vokalna skupina Danica, Veteranski pevski zbor območja Jesenice in Radovljica ter harmonikar Viljem Gergolet in kitarist Simon Čadež.

NOVA GORICA

Stanovalci prikrajšani za pravico odločanja

»Tega direktorja hočemo še naprej, saj je deloven in izobražen, ima vizijo, kako obnoviti dom in usklajevati domačinske aktivnosti. Okolica ga spoštuje in ga ima rada,« je povedala predsednica sveta stanovalcev novogoriškega doma upokojujencev, 88-letna Marija Melink po zboru stanovalcev, na katerem so pred dnevi podprli Vasjo Medveščka, ki dom vodi zadnjih sedem let. Svet zavoda Doma upokojujencev je namreč pred kratkim s tajnim glasovanjem zavrnil izvolitev Medveščka za nov mandat, pa čeprav naj bi med tremi prijavljenimi edini izpolnjeval vse pogoje. Stanovalce in zaposlene je zmotilo, da je odločitev padla na podlagi tajnega glasovanja, brez vsakršne obrazložitve in brez upoštevanja njihovega mnenja, verjamejo pa tudi, da je šlo za usklajeno potezo novega sestava devetčlanskega sveta zavoda, v katerem sedi kar pet predstavnikov ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki imajo večino. Čeprav so stanovalci od predsednika sveta zavoda, Alda Ternovca, na zboru ponovno zahtevali obrazložitve, zakaj Medvešček ni primeren za to mesto, je ta odgovoril le, da je bilo glasovanje stvar vsakega posameznika in se v to ne vtika. »Vse v domu se v tem trenutku vrti okrog vprašanja prenove, cene prenove in začasne selitve dela stanovalcev v Vrtojbo. Svet zavoda je zavrnil načrtovan načrt prenove, ki bi imel za posledice previsoke cene,« nam je pojasnil Ternovec.

Medvešček sicer sprejema odločitev, da svet zavoda pojasnila formalno ni dolžan podati in se zgodba zanj tu konča, moti pa ga odnos do stanovalcev in zaposlenih. Pravi tudi, da se na nov razpis, če se razmere



VASJA MEDVEŠČEK

FOTO N.N.

ne uredijo, najverjetneje sploh ne bo prijavil. »Pri vsem skupaj ne gre za to, ali bo direktor Vasja, Lojze ali Peter, ampak za možnost soodločanja, ki je v domu nimajo,« je dodal Medvešček in izrazil prepričanje, da bi moralo ministrstvo, tako kot drugod, v svetih zavodov šol, vrtcev ipd., poskrbeti za to, da ne bi imelo več glavne besede in da bi lahko imeli tudi predstavniki iz lokalnega okolja možnost soodločanja. Glede predloge obnove in njenih posledic pa je na podlagi izračuna cen za bivanje v drugih domovih upokojujencev v Sloveniji zatrdil, da po prenovi stanovalci ne bi plačevali nič več kot drugod, tako da argument o predragi obnovi, ki so jo med drugim odobrili tudi goriški župani, po njegovem ne zdrži. Povedal je še, da svet zavoda v sestavi, kakršno je dobil pred nekaj meseci, blokira vse njegove odločitve, kar mu onemogoča delovanje. Sporno se mu zdi tudi, da so med petimi predstavniki ministrstva v svetu zavoda kar trije taki, ki so tudi zaposleni na ministrstvu, čeprav je komisija za preprečevanje korupcije podala mnenje, da gre pri tem za konflikt interesov, da ne morejo isti ljudje na dveh ravneh odločati o eni in isti zadevi. Kritičen je tudi do tega, da je bil na mesto predsednika sveta zavoda pred nekaj meseci imenovan Ternovec, pa čeprav naj bi po pravilniku to mesto praviloma zastopal predstavnik zaposlenih. Ternovec je na to odgovoril, da v pravilniku piše »praviloma«.

Razpis za novega direktorja - Medveščku poteče mandat 21. decembra - bo zunan takoj po zaključku drugega kroga lokalnih volitev, govorce, ki se širijo po domu in njegovi okolici, pa pravijo, da naj bi bil direktorski stolček namenjen eni od kandidatki za županjo v eni od goriških občin. Medvešček je pojasnil, da je tudi sam slišal nekega oz. nima nikakršnih dokazov in se s tem ne ukvarja, ne more pa se znebiti občutka, da gre pri celotnem zapletu za neke igrice oz. vnaprej načrtovan potek dogodkov. Ternovec je kakršno koli politično ozadje kategorično zanikal. (nn)



OB ROBU Lahko bi bilo boljše

Krajavnim organizatorjem tekem moškega svetovnega odbojarskega prvenstva je padla v dar ena najlepših in najbolj izenačenih skupin SP, kar sta najboljša dokazala rezultata drugega dne, ko je Kanada nepriznana premagala favorizirano Srbijo, Poljska pa je proti Nemčiji po spektakularni in napeti igri zmagala šele po petih setih igre. Za razliko od drugih petih uvodnih skupin SP v Milanu, Veroni, Modeni, Turinu in Reggio Calabrii je bil v Trstu pred zadnjim dnem znan le en udeleženec naslednje faze, tako da sta bili pomembni tudi obe večerašnji tekmi. Tudi dejstvo, da so v Trstu nastopile reprezentance treh nam bližjih evropskih držav, je bil za organizatorje adut neprecenljive vrednosti. So ga izkoristili? Odgovor je, ne. Pred fiaskom so organizatorje pravzaprav rešili Poljaki, ki so se v ogromnem številu zgrnili v mesto ob zalivu in skoraj povsem napolnili in tudi dodobra »segreli«
dvorano iz glasnim a izjemno korektnim navijanjem. Manjši od pričakovanih je bil odziv srbske skupnosti, morda največ 1.000 je bilo Tržičanov in Goričano, v zelo malo navijačev iz Slovenije, Furlani so prvenstvo malo da ne bojkotirali. Drugače tudi ne bi moglo biti, saj je bilo za promocijo narejeno bore malo, za pogostitev pa še manj, če vemo, da so na primer pred športno palačo v Veroni za navijače namestili celo vrsto stojnic, v lenobnem Trstu pa niti ene.

In kaj je pokazal tridnevni vrhunski spektakel, ki smo ga v Trstu pogrešali že več let? Predvsem neverjeten napredek obramb, ki so bile še pred nekaj leti pred napadalci povsem nemočne, in pa hitrost, gibčnost in tehnična dovršenost praviloma več kot dva metra visokih igralcev. Takšne bi v klubih še pred nekaj desetletji uvrščali med »nerodnejše«, ki jih za silo naučijo poslati žogo čez mrežo.

A. Koren

ZAPISNIKARSKA MIZA Monica Carrara skrbi za elektronsko verzijo

Slovenska sodnica iz Gorice je v Italiji čisto blizu sodniškega vrha

Med slovenskimi »uradnimi«
osebami na tekmah svetovnega prvenstva je tudi naša uveljavljena sodnica Monica Carrara. Goriška črno-laska sedi za zapisnikarsko mizo, vendar ne izpolnjuje klasičnega papirnatega zapisnika, temveč je zadolžena za njegovo elektronsko verzijo. »Upam, da bodo ta sistem čimprej uvedli tudi na tekmah italijanskega prvenstva, ker je preprostejši, preglednejši, so določeni avtomatizmi in lahko zapisano tudi preverjaš,«
je povedala Monica. Pred koncem tega meseca bo Goričanka izvedela, v katerih ligah bo sodila letos. Najbrž se ji obeta delitev pravice na tekмах ženska A1 in moške A2-lige. Je torej čisto blizu državnega vrha!



ODBOJKA - Svetovno prvenstvo v Italiji

Premoč Poljakov in njihovih navijačev

Skupino F končali nepremagani - Naprej tudi Srbija in Nemčija

Po tekmah v tržaški skupini F so se v naslednjo, drugo fazo moškega svetovnega odbojarskega prvenstva po pričakovanih uvrstile reprezentance Poljske, Srbije in Nemčije. Presenetljiva nedeljska zmagala Kanade proti Srbiji torej ni vplivala na pričakovani končni vrstni red, saj so Nemci že v prvi večerašnji tekmi gladko odpravili ameriško moštvo. Večerna tekma med Poljaki in Srbi, za katero je od vsega začetka vladalo največje pričakovanje, je tako dejansko odločala o prvem in drugem mestu v skupini. Pred tekmo je bilo veliko ugibanj o tem, kakšen bo pristop moštev na tekmi, saj je bilo že vnaprej znano, da bo zmagovalac »padel«
v težji skupino z Bolgarijo in poraženec med Kubo in Brazilijo, poraženec pa v skupino z zmagovalcem med Kubo in Brazilijo ter mnogo manj močno Mehiko, ob tem, da iz 2. faze napredujeja v 3. dve ekipi na tri. Potek tekme bojazni o »neprijetni«
tekmi, k sreči, ni potrdil, so pa bili Poljaki boljši in so zasluženo zmagali. A pravo prvenstvo se v resnici šele začena.

Poljska - Srbija - (25:19, 25:18, 21:25, 25:23)

Poljska: Nowakowski 4, Winiarski 16, Gruszyka 7, Zagumny 1, Kurek 8, Bartman 11, Wlazly 3, Czarnowski 7, Ruciak, Ignaczak (L), Moždžozonek 3, Lomacz 0, Trener: Castellani.

Srbija: Kovačević 4, Janić 12, Petković, Terzić 1, Stanković 11, Grbić 1, Nikić 5, Miljković 3, Starović 11, Petrović, Podračanin 13, Rosić (L). Trener: Kolaković

Srbi so tekmo začeli slabo, največji problem so bile v prvih dveh setih pri njih napake (14 sam v prvem setu), njihov najboljši tolkač Ivan Miljković je bil zelo nerazpoložen, da ga je trener Kolakov posljal na klopi že po kmalu po začetku 2. seta, v statistiko pa je vpisal le tri točke. V tretjem setu so Srbi le začeli boljše napadati (58%) in so vzpostavili ravnotežje, ki je nato trajalo do konca tekme, čeprav je zmagala Poljakov vendarle zaslužena, saj so igrali bolj organizirano.

Nemčija - Kanada (27:25, 25:22, 25:20)

Nemčija: Andrae 6, Bohme 8, Kromm 12, Gunthor 8, Steuerwald 1, Grozer 19, Schwarz 1, Tille (L), Tischer 1, Kaliberda, Schops 2, n.v. Dunnes. Trener: Lonzano.

Kanada: Mainville 7, Simac 3, Schneider 4, Van Lankvelt 7, Schmitt 5, Winters 9, Lewis (L), Perrin 1, Soonias 10, Duff 3, Howatson, Cundy. Trener: Hoag.

V prvem srečanju je zmagala Nemčija in si tako zagotovila napredovanje v drugo fazo. Predvsem s konstantnejšo igro je varovancem argentinskega stratega Lozana



Poljaki v Trstu pokazali največ

KROMA

uspelo iztržiti vse tri nize, kanadski odbojkarji pa so vseskozi preveč grešili: »Smo mlada ekipa, ki ni vajena tekmovalni na visoki ravni. Nihajoča igra in število naivnih napak je odraz naše mladosti,«
je po tekmi nastop svojih varovancev ocenil kanadski trener Hoag.

Srečanje je bilo sicer vseskozi zelo izenačeno. Kanadčani so največ pokazali v prvem nizu, ko so imeli tudi prvo set žogo (ki so jo Nemci naposled izničili), v ostalih dveh nizih pa so stalno zasledovali nemške odbojkarje, ki so z Grozerjem (19 točk) in Krommom (12 točk) na čelu diktirali ritem tekme in imeli vselej dve to tri točke pred-

nosti. Kanadčani so jih večkrat dohiteli, a vodstva niso uspeli prevzeti. »Vedeli smo, da bo Kanada trd oreh. Zadovoljen sem s prikazano igro, čeprav je bila tekma zelo nervozna. Občutili smo pritisk, zdaj pa smo veseli, saj smo dosegli zastavljeni cilj,«
je bil dobre volje nemški selektor, temperamentni Lozano.

Nedeljska izida: Kanada - Srbija 3:1 (25:20, 25:22, 17:25, 25:23); Poljska - Nemčija 3:2 (25:20, 21:25, 25:22, 22:25, 15:13).

Končni vrstni red: Poljska 6, Srbija 2, Nemčija in Kanada 2.

več fotografij na www.primorski.eu

NAVIJAČI - Poljaki in Srbi v Trstu

V dvorani, a ne v mestu

Večina poljskih sogovornikov bo že danes odpotovala domov - Večinoma niso prenočevali v Trstu

Če bi lahko v športni palači Pala-Trieste kanadske in nemške navijače prešteli (skorajda) s prsti obeh rok, pa tega ni mogoče storiti z več kot tisočglavo množico poljskih in stotinami srbskih podpornikov. Predvsem poljske zastave, šali in navijaške majice so prebarvale športno dvorano v (naključno) belo-rdeče tržaške barve. Z avtobusi, kombiji in avtomobili so v Trst dospeli izključno zato, da bi spremljali poljske odbojkarje: »So najboljše!«
pravi navdušena navijačica iz Koinina, ki je preživela v Trstu vse tri dni. »Jutri (danes op.a.) odpotujemo domov, vendar če bodo Poljaki igrali v finalu, grem tudi v Rim,«
napoveduje. Večina poljskih sogovornikov je v Trstu preživela manj kot teden dni, le peščica pa bo nadaljevala pot s poljsko izbrano vrsto. Trst in Benetke so bile ob športnih popoldnevih in večerih glavna destinacija navijačev. Šestnajst študentov univerze v Biala Podlaske, ki je v nedeljo navijalo ob velikem letaku AWF Biala Podlaske, bo tridnevno potovanje zaključilo z ogledom Dunaja. Daljše potovanje si je privoščilo 57 navijačev iz Siemianowic, mesta na jugu Poljske, ki bodo v Italiji preživeli 11 dni - po tržaški prvi fazi bodo odbojkarjem sledili tudi v drugi. Skupina petnajstih navdušencev iz Gorzow-Wielkopolskega, mesta na severozahodu Poljske, pa je dospela z osebnimi avtomobili. Nekateri bodo odpotovali domov že danes, drugi pa bodo preživeli tu še nekaj dni: »Spijo v Ankaranu, ker je bilo v mestu že vse zasedeno. Sicer pa si Trsta nismo ogledali dosti, dan smo preživeli v bližini Vidma in v Benetkah, v naslednjih dneh pa bomo spoznavali okolico,«
je poznala gospa v tekoči angleščini. Dvajsetčlanska skupina iz Bydgoszsa, mesta

na severu, pa je izkoristila tekme tudi za ogled mesta. S turistično agencijo Alfa Star se je v Trst pripeljalo 150 Poljakov iz različnih mest. Približno sto se jih bo po prvi fazi svetovnega prvenstva vrnilo domov, ostalih petdeset pa si bo ogledalo tudi drugo fazo prvenstva.

Le manjša skupina poljskih sogovornikov je prespala v Trstu, ostali pa so izbrali namestitev drugje: mnogi so spali v Umagu (»kjer smo sicer le spali in jedli,«
je povedala navijačica) oziroma v Gradežu. Skupina petih prijateljev iz Rede je izbrala hotel na Obelisku, študentje so spali v Sežani, navijači iz Bydgoszsa v Gorici, petnajstčlanska skupina iz Gorzow-Wielkoposkega pa v Ankaranu. Skratka: velikega navala poljskih navijačev v tržaških hotelih in restavracijah torej navidez v teh dneh ni bilo. Tržaški organizatorji se resda lahko pohvalijo, da je bila dvorana nabito polna, a bi bil dobiček še večji, če bi bili vsi navijači nameščeni v Trstu. Na-

še mesto je torej (spet) izgubilo enkratno priložnost za promocijo.

Če so Poljaki večinoma izbirali namestitev zunaj Trsta, pa so Srbi vendarle spali v mestu. A ne v hotelih, marveč pri sorodnikih in prijateljih. Tako je na primer mladenič iz Požarevaca prenočeval pri sestri, ki že 8 let živi v Trstu. Tekmo med Srbijo in Kanado si je ogledal s tržaškimi prijatelji, ki so v nedeljo številčno zasedli zgornjo tribuno in razobesili velik letak z napisom v cirilici »Požarevac«. Veterani iz Novoga Sada, Šida in Bačke Topole (v športni palači so razobesili velik letak z napisom Šid) so spali v Kopru, kjer je v nedeljo stekel tradicionalni veteranski odbojarski turnir med srbskimi in slovenskimi ekipami. Skupina petih prijateljev iz Bjeline in Zvornika pa živi že nekaj let v Vidmu: »Čeprav nismo strastni odbojarski navdušenci, zelo radi spremljamo vse tekme naših reprezentanc,«
je pojasnil mladenič.

Veronika Sossa



Koliko je bilo Poljakov v športni palači? Po nekaterih ocenah skoraj 4.000

KROMA



Mario
Šušteršič

4

Josip Gorup pl. Slavinjski

tržaški podjetnik in mecen

Ljuba mati!

Ker se prav dosti krat primeri de človek o ti bolezni ktera zdaj v Tersti razsaja, o koleri mislim, naenkrat pamet in v kratkim časi tudi življenje zgubi in ker ima božje previdnost tudi moje življenje v rokah ga skrajšati ali podaljšati po njeni visoki modrosti – sim sklenil Vam sledeče še pri celim zdravi napisati in se z Vami predraga mati posloviti, ker bi se utegnulo prigoditi de per nagli bolezni Vam ne bi mogel ne pisati ne več z Vami pogovoriti se.

Ako tedaj bi božje previdnost sklenila me poklicati iz tega sveta, Vam serčno priporočim naj Vam ni treba biti žalostni po meni, ampak skerbite toliko več kot mene ljubite za ostale brate in sestre moje, prizadete si jih narediti dobre in poštene ljudi.

Zavoljo mene mislim Vam tudi ni treba biti preveč v strahu. Mojim prijatlom in znancom, mojim dobrotnikom in podpornikom sim močno hvaležen, posebno mojemu gospodu stricu Janezu K. ker mi je zares veliko dobrega storil, in znabiti še tudi zanaprej storiti namenil, Vas prosim ga torej za vse v mojem imeni zahvaliti, žal mi je de akoravno sim serčno želim mu nekoliko vsej njegove dobre dela povrniti, nisim imel priložnosti.

Vsim tistim pa, ki nisem bil tako srečen njih volja dopolniti, in se jim toraj zameril, ali kako drugači nisim vgodil.....

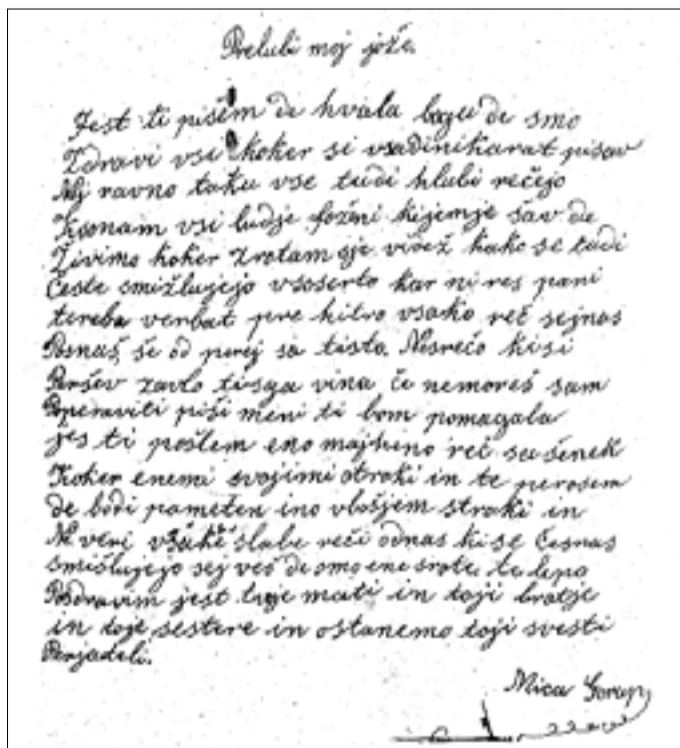
Zapuščine moje boste malo po meni naši: okoli goldinarjev petdeset gotoviga dnarja kar je oblačila, perila, platna in tako dalje to vse mati je vaše, bukvenega katerih cene so vlike vrednosti (ampak za Vas nobene) te vse (od prvih do zadnjih) zapustim Ljubljanski biblioteki. Dolga nimam nobenega. Spomnite se časih name, pozdravite Andreja, Franca, Miciko in Hanko in zdravi mati moja tudi vi zbogom amen.

V Tersti 12 julia 1855

Jože Gorup

Iz pisma, ki ga je napisal Gorup materi, se jasno razbere, kakšno spoštovanje je imel Gorup do matere in kako bi mu bilo težko pri srcu, če bi se moral od nje za vedno posloviti. Mama Mica pa mu je na to pismo odgovorila, kot bi odgovorile vse matere, in sicer da ga bo vedno imela rada in da mu bo vedno stala ob strani. Jože je bil finančni velemojster, takih bi si želeli še danes, a pod kožo je bil krvav. Rabil je mamine nasvete, rabil je tisto moralno pomoč, ki jo samo materino srce zna dati otroku, saj v maminih očeh ostajamo vsi večni otroci.

Zanimivo je to pismo iskrene, preproste, pristne kmečke žene, ki piše svojemu Jožetu (Josipu Gorupu, enemu največjih finančnih mojstrov vseh časov) in mu skuša z dobrimi nasveti pomagati.



Pismo Mice Gorup sinu Jožetu

(ORIGINAL HRANI GORUPOV PRAVNIK ALFRED WHYCOMBE GORUP)

V bogati zapuščini epistularnega dela, ki ga skrbno hrani Josipov pravnik Alfred Whycombe Gorup, dobimo tudi pismo Frančiška, naslovljeno starejšemu bratu Josipu, ki je živel v Trstu.



Franetovo pismo bratu

(ORIGINAL HRANI M.ŠUŠTERŠIČ, DARILO ALFREDA WHYCOMBE GORUP)

Spomin na Gorupa

Lik Josipa Gorupa je še premalo raziskan, tako kot tudi lika Janeza in Franca Kalistra. Ker so bili zavedni Slovenci, ki so se uveljavili izven meja nekdanje in današnje države, le malokdo ve za to trojico. Premalo je ostalo dokumentov in zapisanih citatov. Če danes vemo nekaj več o Gorupu, se je treba zahvaliti nekaterim zanesenjakom, ki so in še brskajo in iščejo po raznih arhivih in, zakaj ne, tudi po podstrešjih in kleteh. Gorup bi zaslužil le nekaj več kot sam enkrat spomin. Domovina ni bila zmožna ovrednotiti delo tega človeka, ki je bil res velik kapitalist, a ni nikoli pozabil na svoj izvor. Zavedal se je, kaj pomeni delati na kmetiji, v rudniku ali pa nekje v tujini daleč od svojih domačih. Zato je Gorup spoštoval vsakega delavca, mu pomagal, kot je pomagal slovenskim ustanovam in dobrotelnim društvom. Njegova pomoč je še danes vidna. Naj se samo spomnimo, da ima slovensko društvo na Reki sedež v nekdanji Gorupovi vili, v Ljubljani Ministrstvo za zunanje zadeve deluje v nekdanji dekliški gimnaziji (Mladika), stari Tržačani še danes pravijo hiši, kjer ima sedež neka znana blagovnica, »Casa Kalister« (Kalistrova hiša). A Josip Gorup pl. Slavinjski je ostal »nemo propeta in patria«.

Josipa Gorupa se je leta 1898 spomnil »le« avstrijski cesar, ki je Gorupa odlikoval z viteškim križem Franc Josipovega reda. Leta 1903 pa je bil povzdignjen v viteški stan z naslovom »pl. Slavinjski«.



Josip vitez Gorup pl. Slavinjski

Kot že omenjeno, je Josip Gorup v Trstu živel malo časa. Nekaj sinov in hčera pa je ostalo in si tu ustvarilo svoje družine. Eden izmed izmed potomcev je že omenjeni Alfred Whycombe Gorup, ki stopa po vzoru pradede. Veliko časa posveča raziskavi obeh družin (Janeza Nepomuka Kalistra in Josipa Gorupa pl. Slavinjskega) z željo, da bi zbral čimveč podatkov, dokumentov in spominskega materiala, kar je še ostalo od teh dveh plemenitih slovenskih družin



Alfred Whycombe Gorup (pred spominsko ploščo postavljeno v Ljubljani tam, kjer se danes nahaja Ministrstvo za zunanje zadeve.)

Spodnja slika je zadnja fotografija plemenitega Slovenca Josipa Gorupa, ki je umrl na Reki 25.aprila 1912.



Josip vitez Gorup pl. Slavinjski Leta 1911 z vnukoma

(SLIKA JE LAST PRAVNIKA ALFREDA WHYCOMBE GORUPA)

Rodovnik JURIJ-ELIZABETA

(Vse rodovnike pripravil s pomočjo Janka Boštjančiča)

Rodovnik MATEVŽ

(Vse rodovnike pripravil s pomočjo Janka Boštjančiča)

Rodovnik Josip 1

(Vse rodovnike pripravil s pomočjo Janka Boštjančiča)

Rodovnik Josip 2

(Vse rodovnike pripravil s pomočjo Janka Boštjančiča)

VIRI IN LITERATURA

ARHIVSKI VIRI

Arhiv in generalni protokol Tržaške občine, Trst
Arhiv Civici musei di storia ed arte v Trstu, Trst
Ministrstvo za kulturne dobrine in dejavnosti – Državni arhiv v Trstu
Narodna in študijska knjižnica ter Odsek za zgodovino, Trst
Občinska knjižnica, Trst
Osebni arhiv Alfreda Whycombe Gorupa
Tržaški pomorski muzej, Trst
Zemljiški urad, Trst

ČASOPISNI VIRI

Edinost, prvi dnevnik primorskih Slovencev, 1894 - 1928

LITERATURA

Godina, Josip Vrdelski: Opis in zgodovina Tersta in njegove okolice, Trst 1872
Halupca, Armando; Veronese, Leone: Trieste nascosta, Trst druga izdaja 2007, Lint
Klemše, Vlado; Petaros, Robert; Rupel, Aldo: Goriško ozemlje, Zemljevid in seznam krajev in ledinskih imen, Gorica marec 1999, SLORI
Pavletič, Bojan: Devet velikih jokov, Trst 2007, Založba Mladika
Pavletič, Bojan: Tržaški Sokol in njegov dolgi let, Trst 1999, ŠZ Bor Primorski slovenski biografski leksikon II. knjiga, Gorica 1982 - 1985
Slovenski biografski leksikon, I. knjiga Ljubljana 1925 - 1932
Smotlak, Ljuba: Sprehodi po Trstu, Gorica 1991 SSO
Šušteršič, Mario: Sledovi: po poteh slovenske prisotnosti v Trstu, Trst 2008, ZTT EST
Terčon, Nadja: Z barko v Trst, Koper 2004
Tiberio: Il Fascismo a Trieste, Tipografia D. Del Bianco e Figlio Udine 1956
Umek, Evelina: Sprehod z baronom in drugimi imenitnimi Slovenci, Trst druga izdaja 2001, Mladika

LISTNI VIRI

Boštjančič, Janko (r.) - v veliko pomoč tudi pri sestavi rodovnikov Pavletič, Bojan (r.1928 v Trstu, u. 2009 v Trstu)
Ustna izročila
Whycombe, Alfred pl. Gorup (r. 1941), Limassol

FOTOGRAFIJE:

Fotografije iz osebnih zbirk so dali na razpolago: Collezioni A.& A.
Fischer Filip (r. 1934), Split
Whycome Alfred pl. Gorup (r. 1941), Limassol



jasno zmerno oblačno oblačno rahal dež zmeren dež močan dež nevihte veter megla rahal sneg zmeren sneg močan sneg topla fronta hladna fronta okluzija izobara C središče ciklona A središče anticiklona



Vlažen zrak na vseh slojih in nizek pritisk podpirata nestabilnost vremena. Severni tokovi pa bodo od jutri dalje prinesli suh zrak in nekaj stanovitnosti. Ciklon z vremensko fronto se je umaknil nad vzhodno Evropo. K nam pa še doteka razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 6.57 in zatone ob 18.55
 Dolžina dneva 11.58

LUNINE MENE
 Luna vzhaja ob 19.50 in zatone ob 10.09

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.29 najnižje -32 cm, ob 11.46 najvišje 46 cm, ob 18.18 najnižje -39 cm, ob 0.16 najvišje 21 cm.
Jutri: ob 6.03 najnižje -17 cm, ob 12.29 najvišje 37 cm, ob 19.36 najnižje -31 cm.

BIOPROGNOZA
 Danes se bodo pri občutljivih ljudeh še pojavljale vremensko pogojene težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo še okrepljeni. Priporočamo večjo previdnost.

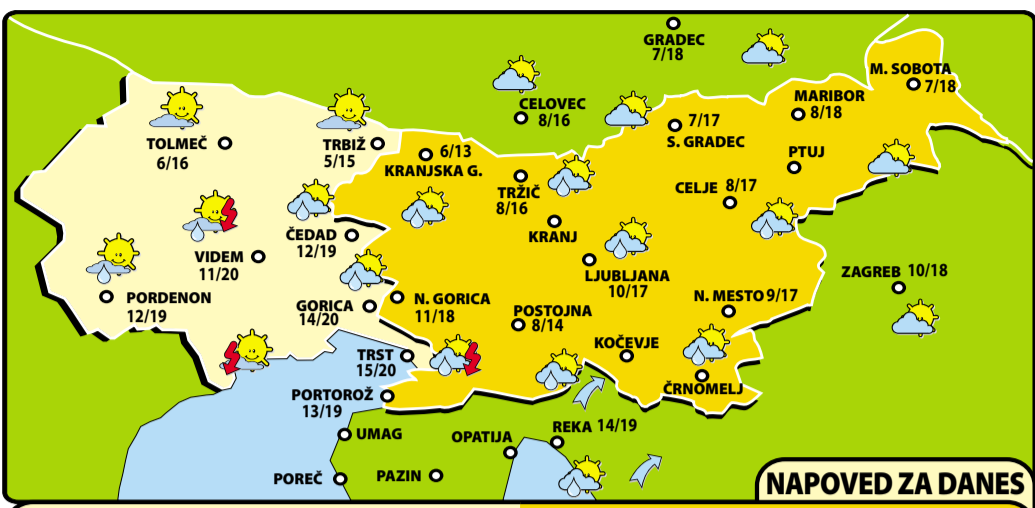
MORJE
 Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 20,2 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m1	4	2000 m3
1000 m12	2500 m0	
1500 m7	2864 m-2	

UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 5,5 in v gorah 6.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER



Dopoldne bo pretežno oblačno po vsej deželi. V spodnji ravnini in na obali bo deževalo in pojavile se bodo nevihte, v hribih pa niso predvidene padavine. Vreme bo spremenljivo. Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno, občasno bodo še krajevne padavine. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 11, ob mržju 13, najvišje dnevne od 13 do 18 stopinj C.



Jutri bo zmerno oblačno do spremenljivo vreme. Jutri bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. V severni in vzhodni Sloveniji bodo popoldne možne krajevne plove. Na Primorskem bo pihala šibka burja.

MILAN - Svet visoke mode krizo občuti manj kot drugi sektorji Končuje se tradicionalni modni teden s pomladanskimi in poletnimi kolekcijami



MILAN - Čeprav se je komaj dobro začela jesen in nas čaka, še dolga zima, pa se v Milanu danes končuje teden spomladanske in poletne mode 2011. Zanimanje za predstavitev novih, modnih trendov je bilo veliko, kar kaže, da znana modna imena kljub krizi še vedno pritegnejo. Včeraj je med drugimi svoje kreacije predstavila modna hiša Roberta Cavallija (na zgornjem posnetku Anse), gledalci pa so videli še vrsto zanimivih modelov oblačil in obutve. Pozornost sta tako pritegnila tudi hiša Dsquared2 (na spodnjem posnetku levo) in pa »cvetlični« model ženskega obučala, ki naj bi ga mlade in manj mlade ženske nosile prihodnjo pomlad. Čevlji so kreacija Versusa.



PARIZ - Besedni spodrsrljaj v TV intervjuju Francoska političarka zamenjala inflacijo s felacijo



Nekdanji francoski pravosodni ministrici in trenutni evropski poslanki se je v nedeljo nerodno zareklo

PARIZ - Nekdanja francoska ministrica za pravosodje Rachida Dati je v nedeljskem televizijskem pogovoru inflacijo zamenjala s felacijo. Včeraj je dejala, da je govorila prehitro in se ji je zareklo, a posnetek intervjuja je medtem že postal internetna uspešnica. "Govorila sem prehitro, toda če vas je to spravilo v smeh, ni nič narobe," je povedala v radijskem intervjuju in se od srca nasmejela svojemu spodrsrljaju, ki se je zgodil dan pred tem na televiziji Canal Plus. Do besedne zamenjave je prišlo, ko je kritizirala tuje investicijske sklade. "Če nekateri pričakujejo 20 do 25 odstotni donos, ko je felacija skoraj enaka nič, in še posebno v gospodarski krizi, to pomeni, da uničujemo

podjetja," je povedala v intervjuju za televizijo Canal Plus. Posnetek je istega dne objavila francoska spletna stran Lepost.fr, do večera pa si ga je ogledalo že 120.000 ljudi. Nato so ga objavili tudi na dveh spletnih straneh, kot sta YouTube in Daily Motion. Francoska beseda za felacijo je "fellatio" in je precej podobna besedi za inflacijo, "inflation". Datijeva je lani zapustila francosko vladno, potem ko je bila zaradi svoje ljubezni do oblačil priznanih modnih oblikovalcev in zaradi pojavljanja na naslovnih priljubljenih revij deležna ostrih kritik, da se kaj takega za ministrico ne spodobi. Datijeva je zdaj poslanka v Evropskem parlamentu in županja snobovskega sedmega pariškega okrožja. (STA)